

Esclat

53

Esclatec 10 anys!

Activitats esportives
Reculls de contes sobre discapacitat

ESCLAT

LA REVISTA

HIVERN

2009 - 2010

NÚMERO 53

Esclatec 10 anys!

3

EDITORIAL

Els centres especials de treball

Los centros especiales de empleo

4

TEMA

Esclatec: 10 anys d'integració laboral, 10 anys d'inclusió social

Esclatec: 10 años de integración laboral, 10 años de inclusión social

Xavier Caballero

12

TEMA

10 anys de col·laboració Esclatec-UPC

10 años de colaboración Escaltec-UPC

Antonio B. Martínez

14

INTEGRACIÓ

L'hort urbà, una eina més per treballar

El huerto urbano, una herramienta más para trabajar

Marisol Álvarez

18

INTEGRACIÓ

Esport sense barreres

Deporte sin barreras

Laura Iglesias

24

ESCAPADA

Turisme per a tothom

Turismo para todo el mundo

David Casals

26

RECOMANACIÓ

Reculls de contes sobre discapacitat

Recopilaciones de cuentos sobre discapacidad

Màrius Serra

26

BREUS

Fiscalies especialitzades en discapacitat

Fiscalías especializadas en discapacidad

El Port Olímpic de Barcelona acollirà el primer museu

a les fosques d'Espanya

El Puerto Olímpico de Barcelona acogerá

el primer museo a oscuras de España

EDITORIAL

Els centres especials de treball

Los centros especiales de empleo

Catalunya és un dels territoris on el denominat "treball protegit" ha fet una gran aportació a la integració laboral de les persones amb discapacitat.

El mercat laboral especialitzat és una alternativa eficaç per a aquelles persones que, a causa d'una situació de discapacitat o, dit d'una altra manera, de les necessitats de suport, no tenen l'oportunitat d'accedir al que s'anomena "mercat laboral ordinari". El CET és una empresa social que té la seva pròpia regulació jurídica i que neix, generalment i com en el cas d'Esclatec, d'una entitat no lucrativa d'iniciativa social que promou la millora de la qualitat de vida de les persones amb discapacitat, en aquest cas, mitjançant la integració laboral.

Aquests centres han generat a casa nostra la major part de les oportunitats de feina adreçades a les persones amb discapacitat intel·lectual, malaltia mental o pluridiscapacitat que actualment treballen. Per tant, és imprescindible assegurar-ne la continuïtat i la millora, garantint els recursos necessaris per a la seva estabilitat, el manteniment dels llocs de treball i la creació de nova ocupació, atesa la situació econòmica actual, que els fa, sens dubte, més vulnerables.

El Departament de Treball ha impulsat darrerament un pla de xoc per assegurar la viabilitat dels CET i evitar la pèrdua de més llocs de treball. Les entitats del sector volem significar també la importància del compliment de la clàusula social en la contractació pública, ja que un dels primers objectius és la disminució de l'atur existent en els col·lectius que se'n poden beneficiar, perquè, a Catalunya, només el 28% de les persones amb discapacitat intel·lectual tenen feina.

La consideració del treball com a element d'inclusió és fonamental en la vida de les persones. Per tant, felicitem Esclatec pels seus primers 10 anys i agraïm la contribució que fa a la igualtat d'oportunitats per a tothom.

Cataluña es uno de los territorios donde el llamado "empleo protegido" ha hecho una gran aportación a la integración laboral de las personas con discapacidad.

El mercado laboral especializado es una alternativa eficaz para las personas que, debido a su situación de discapacidad o, dicho de otro modo, a sus necesidades de apoyo, no tienen la oportunidad de acceder a lo que se denomina "mercado laboral ordinario". El CEE es una empresa social que tiene su propia regulación jurídica y que nace, generalmente y como en el caso de Esclatec, de una entidad no lucrativa de iniciativa social que promueve la mejora de la calidad de vida de las personas con discapacidad, en este caso, mediante la integración laboral.

Estos centros han generado en Cataluña la mayor parte de las oportunidades de empleo dirigidas a las personas con discapacidad intelectual, enfermedad mental o pluridiscapacidad que actualmente trabajan. Por lo tanto, es imprescindible asegurar su continuidad y su mejora, garantizando los recursos necesarios para su estabilidad, el mantenimiento de los puestos de trabajo y la creación de nuevo empleo, vista la situación económica actual, que los hace, sin duda, más vulnerables.

El Departamento de Trabajo ha impulsado últimamente un plan de choque para asegurar la viabilidad de los CEE y evitar la pérdida de más puestos de trabajo. Las entidades del sector queremos significar también la importancia del cumplimiento de la clàusula social en la contratación pública, puesto que uno de los primeros objetivos es la disminución del desempleo existente en los colectivos que se pueden beneficiar de ella, porque, en Cataluña, sólo el 28% de las personas con discapacidad intelectual tienen trabajo.

La consideración del trabajo como elemento de inclusión es fundamental en la vida de las personas. Así pues, felicitamos a Esclatec por sus primeros 10 años y agradecemos su contribución a la igualdad de oportunidades para todo el mundo.

Declarada d'Utilitat Pública. Membre de l'APPS. Membre d'ECOM.

Edita: ESCLAT c/ Anglesola, 46, 08014 Barcelona. T: 93 450 11 50. F: 93 405 05 25.

e-mail: Associació Esclat: esclat@esclat.info. Centre Esclat: T: 93 439 36 88. esclat1@esclat.info. C.O. Esclat 2: T: 93 455 54 35. esclat2@esclat.info. ESCLATEC: T: 93 433 40 66. esclatec@esclatec.com. CADES: T: 93 450 11 50. cades@esclat.info. www.esclatec.com.

www.esclat.info. **Consell de redacció:** Jesús Sanfiz (director), Marisol Álvarez, Joan Bertran, Carola Calcagno, Lola de la Fuente, Laura Iglesias, Oriol Izquierdo, Anna Just, Jesús Simón.

Coordinació: David Casals. **Traducció:** Judit Font. **Fotografies:** Esclat i Pia Codina.

Disseny gràfic: Anna Vicén

Les col·laboracions publicades amb signatura a la revista ESCLAT expressen l'opinió dels seus autors, per la qual cosa no pressuposen identitat amb la línia de la revista.

Amb la col·laboració de:

Esclatec: 10 anys d'integració laboral, 10 anys d'inclusió social

Esclatec: 10 años de integración laboral,
10 años de inclusión social

Esclatec és el Centre Especial de Treball de l'Associació, en què els treballadors són persones amb discapacitats greus. Des de les seves instal·lacions de Barcelona, es fabriquen i es munten productes amb tecnologia desenvolupada al mateix centre, relacionats amb la domòtica, el control de l'entorn i les "tecnologies de suport", entre d'altres.

Esclatec es el Centro Especial de Empleo de la Asociación, en el que sus trabajadoras son personas con graves discapacidades. Desde sus instalaciones de Barcelona, se fabrican y se montan productos con tecnología desarrollada en el propio centro, relacionados con la domótica, el control del entorno y las "tecnologías de apoyo", entre otros.

Les famílies d'Esclat van ser molt valentes i es van arriscar amb entusiasme per l'aposta d'Esclatec ara fa deu anys. La idea va sorgir dels professionals d'Esclat 2, el Centre Ocupacional, quan, amb gran creativitat, estaven desenvolupant adaptacions més o menys "casolanes" per a l'accés a l'ordinador o per poder conduir una cadira de rodes electrònica mitjançant un sol botó, realitzar tasques determinades o, fins i tot, per poder accedir a certs comandaments i poder gaudir de jocs com un tren elèctric o un Scalextric.

Llavors ens vam plantejar la possibilitat de crear el nostre propi taller, vam comprovar que, adaptant les eines i tenint molta cura d'estudiar i planificar tots els processos de producció, els nois i noies del centre (encara que, dissortadament, només uns quants) podrien produir ells mateixos les tecnologies de suport que els calien.

De mica en mica va madurar la idea i, gràcies a l'acord de l'Associació, vam poder optar a les subvencions de la Generalitat de Catalunya i de la Fundació ONCE per crear el Centre Especial de Treball. No va ser fàcil, ningú no es pensava, fora d'Esclat, que allò seria viable: com farien un treball productiu unes persones considerades no aptes per al treball productiu? Com podríem desenvolupar i crear els nostres propis productes? Com podríem pensar que seríem capaços de fabricar productes tecnològics?

Quan l'Associació Esclat, l'any 1999, va fer l'aposta il·lusionant de posar en marxa el centre especial de treball Esclatec, hi havia totes aquestes incògnites per revelar.

Potser algunes d'aquestes incògnites persisteixen encara, però, per a d'altres, les respostes han estat força positives. Els primers anys van ser difícils perquè realment els treballadors i les treballadores no tenien les habilitats, el ritme ni la formació adients i, a més, les comandes eren insuficients. Però a poc a poc el centre anava fent-se un nom, obtenint premis (en té quatre, en la seva curta trajectòria), diversificant productes i, sobretot, implantant la Unitat de R+D+i, en col·laboració amb la UPC (Universitat Politècnica de Catalunya), especialment el Departament d'Enginyeria de Sistemes d'Automàtica i Informàtica Industrial (ESAI), i posteriorment amb el Departament d'Enginyeria Mecànica, unitat de la qual han sorgit aportacions rellevants i amb la qual hem desenvolupat molts projectes de recerca.

Aquests projectes s'han pogut dur a terme per les aportacions de la mateixa UPC i de l'Associació Esclat i d'algunes subvencions per a la recerca i el desenvolupament de prototipus de tota una sèrie de cadires de rodes electròniques que nosaltres hem batejat "Espai", perquè es tracta d'oferir unes cadires que donin suport a les persones en qualsevol espai o àmbit d'actuació. Així, s'ha desenvolupat la cadira omnidireccional (triesfèrica), la cadira 4 x 4, i d'altres. Actualment el centre col·labora dins un projecte europeu, juntament amb altres universitats, per desenvolupar una cadira de rodes electrònica

Las familias de Esclat fueron muy valientes y se arriesgaron con entusiasmo por la apuesta de Esclatec hace diez años. La idea surgió de los profesionales de Esclat 2, el Centro Ocupacional, cuando, con gran creatividad, estaban desarrollando adaptaciones más o menos "caseras" para el acceso al ordenador o para poder conducir una silla de ruedas electrónica mediante un solo botón, realizar tareas determinadas o, incluso, para poder acceder a ciertos mandos y poder disfrutar de juegos como un tren eléctrico o un Scalextric.

Entonces nos planteamos la posibilidad de crear nuestro propio taller, comprobamos que, adaptando las herramientas y teniendo mucho cuidado de estudiar y planificar todos los procesos de producción, los chicos y chicas del centro (aunque, desdichadamente, sólo unos cuantos) podrían producir ellos mismos las tecnologías de apoyo que les hacían falta.

Poco a poco maduró la idea y, gracias al acuerdo de la Asociación, pudimos optar a las subvenciones de la Generalitat de Catalunya y de la Fundación ONCE para crear el Centro Especial de Empleo. No fue fácil, nadie pensaba, aparte de Esclat, que aquéllo sería viable: ¿cómo harían un trabajo productivo unas personas consideradas no aptas para el trabajo productivo? ¿Cómo podríamos desarrollar y crear nuestros propios productos? ¿Cómo podríamos pensar que seríamos capaces de fabricar productos tecnológicos?

Cuando la Asociación Esclat, en el año 1999, hizo la apuesta ilusionante de poner en marcha el centro especial de empleo Esclatec, existían todas estas incógnitas por desvelar.

Quizás algunas de estas incógnitas persisten todavía, pero, para otros, las respuestas han sido bastante positivas. Los primeros años fueron difíciles, porque los trabajadores y trabajadoras realmente no tenían las habilidades, el ritmo ni la formación adecuados y, además, los pedidos eran insuficientes. Pero poco a poco el centro se iba creando un nombre, obteniendo premios (tiene cuatro, en su corta trayectoria), diversificando productos y, ante todo, implantando la Unidad de I+D+i, en colaboración con la UPC (Universidad Politècnica de Catalunya), especialmente el Departamento de Ingeniería de Sistemas de Automática e Informática Industrial (ESAI), y posteriormente con el Departamento de Ingeniería Mecánica, unidad de la que han surgido aportaciones relevantes y con la que hemos desarrollado muchos proyectos de investigación.

Estos proyectos se han podido llevar a cabo por las aportaciones de la propia UPC y de la Asociación Esclat y de algunas subvenciones para la investigación y el desarrollo de prototipos de toda una serie de sillas de ruedas electrónicas que nosotros hemos bautizado "Espai", porque se trata de ofrecer unas sillas que den apoyo a las personas en cualquier espacio o ámbito de actuación. Así, se ha desarrollado la silla omnidireccional (triesfèrica), la silla 4 x 4 y otros. Actualmente el centro

amb intel·ligència artificial cognitiva (la base triada és la triesfèrica d'Esclatec), així com altres productes adreçats al món de la tecnologia i les ajudes tècniques.

La capacitat de recerca de l'equip existent és elevada, fet que es va palesar amb la signatura d'un conveni marc per al finançament d'una part de les despeses de la unitat de R+D amb el CIDEM (Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial), gràcies a les gestions del mateix president de la Generalitat, el senyor José Montilla, l'any 2008, i es va trobar suport per finançar una part del departament. Però el 2009, malgrat que es va signar un acord amb la Taula del Tercer Sector, no vam poder accedir a cap ajut.

Pel que fa a la formació dels treballadors i treballadores del CET, vam assistir a diferents cursos de formació en mecànica i electrònica, a més de coneixements generals, amb el suport de la Generalitat de Catalunya i de Fundosa Social Consulting. Es van adaptar convenientment els llocs de treball i, amb el coneixement que dóna l'experiència, vam aprofundir i vam encertar en els suports que eren necessaris, l'equipament i les eines, i hem consolidat 14 llocs de treball fixos (inicialment n'eren 12), les tasques dels quals són cada cop més sofisticades.

Nosaltres no podíem crear un CET que simplement fes manipulats per a altres empreses, perquè els treballadors i treballadores d'Esclatec presenten, tots, una gran discapacitat física. Calia, doncs, apostar per un producte més complex, més tecnològic: menys quantitat però més qualitat, un tret obligat i diferencial del nostre centre.

colabora dentro de un proyecto europeo, junto a otras universidades, para desarrollar una silla de ruedas electrónica con inteligencia artificial cognitiva (la base elegida es la triesférica de Esclatec), así como otros productos dirigidos al mundo de la tecnología y las ayudas técnicas.

La capacidad de investigación del equipo existente es elevada, lo que se manifestó con la firma de un convenio marco para la financiación de una parte de los gastos de la unidad de I+D con el CIDEM (Centro de Innovación y Desarrollo Empresarial), gracias a las gestiones del propio presidente de la Generalitat, el señor José Montilla, en el año 2008, y se encontró apoyo para financiar una parte del departamento. Pero en 2009, aunque se firmó un acuerdo con la Mesa del Tercer Sector, no pudimos acceder a ninguna ayuda.

Con respecto a la formación de los trabajadores y trabajadoras del CEE, asistimos a diferentes cursos de formación en mecánica y electrónica, además de conocimientos generales, con el apoyo de la Generalitat de Cataluña y de Fundosa Social Consulting. Se adaptaron convenientemente los puestos de trabajo y, con el conocimiento que da la experiencia, profundizamos y acertamos en los soportes que eran necesarios, el equipamiento y las herramientas, y hemos consolidado 14 puestos de trabajo fijos (inicialmente eran 12), cuyas tareas son cada vez más sofisticadas.

Nosotros no podíamos crear un CEE que simplemente elaborara manipulados para otras empresas, porque los trabajadores y trabajadoras de Esclatec presentan, todos, una gran discapacidad física. Así pues, debíamos apostar por un producto más complejo, más tecnológico: menos cantidad pero más calidad, una característica obligada y diferencial de nuestro centro.

Visita del president de la Generalitat, José Montilla, a les dependències d'Esclatec.

Vam començar per les ajudes tècniques (el que ara es coneix com a tecnologies de suport) i la domòtica i, per raons de mercat, vam desenvolupar i fabricar també diversos AGV (petits vehicles filoguiats per a la logística i el magatzem) i carregadors de bateries industrials per a molins d'energia eòlica. També vam posar en marxa un programa per desenvolupar cadires de rodes electròniques amb unes característiques i prestacions diferents de les convencionals: una cadira capaç de pujar voreres de 24 cm i anar per camins no asfaltats, i una cadira amb moviment omnidireccional.

El més important de tot és el canvi esdevingut en les persones usuàries, que són alhora treballadores i reben un salari mensualment. Abans no sabien fer ús de la seva autonomia i ara la reivindiquen, coneixen el valor dels diners i el que en poden aconseguir, saben el que és sentir-se útil quan culminen una tasca complexa, saben el que és sentir-se i ser persona, aportar i no només rebre.

És difícil sintetitzar les idees per transmetre el que és Esclatec; cal visitar el centre. Qui ho ha fet comprèn perfectament el que vull dir. Però, en tot cas, crec que és un bon exemple de com es poden fer coses noves des del sector de la discapacitat.

Els estudiants i becaris de la UPC que han treballat a Esclatec i han compartit temps i experiències amb els professionals i els treballadors i treballadores han pogut veure com el que es desenvolupa en un laboratori de recerca té una aplicació pràctica i pot millorar la qualitat de vida de les persones amb discapacitat, que poden opinar sobre aquests desenvolupaments i avaluar-los. Es tracta de posar en contacte la universitat i la realitat social, una cosa que sempre es diu però que poques vegades es fa.

El model d'Esclatec és en sí innovador: unir les persones, la tecnologia, la recerca, la universitat, la feina, l'atenció personal, la solidaritat, l'esforç i l'entusiasme, és a dir, el coneixement i les emocions, per aconseguir el resultat esperat: la inclusió, una societat millor per a tothom, una vida millor per a cadascú.

Per fer-ho és necessari un equip disposat a estar en tot moment obert a l'evolució dels treballadors i suficientment imaginatiu i capaç de donar els suports necessaris en els diferents processos, per tal de facilitar l'evolució contínua de cada treballador.

Esclatec ja té deu anys, i durant aquest temps ha demostrat capacitat per subsistir, encara que amb moltes limitacions, i capacitat per anar desenvolupant nous productes, avalada per la mateixa Universitat Politècnica de Catalunya i la quantitat de productes i recerques desenvolupats durant aquests anys. El treball diari dels nostres treballadors també demostra que podem crear llocs de treball de qualitat per a persones amb greus discapacitats donant-los els suports adients i sobretot creient i confiant realment en les seves possibilitats. Això que es diu molt, però que en realitat poques vegades es fa i encara menys es porta a la pràctica. El més

Empezamos por las ayudas técnicas (lo que ahora se conoce como tecnologías de apoyo) y la domótica y, por razones de mercado, desarrollamos y fabricamos también varios AGV (pequeños vehículos filoguiados para la logística y el almacén) y cargadores de baterías industriales para molinos de energía eólica. También pusimos en marcha un programa para desarrollar sillas de ruedas electrónicas con unas características y prestaciones diferentes de las convencionales: una silla capaz de subir aceras de 24 cm e ir por caminos no asfaltados, y una silla con movimiento omnidireccional.

Lo más importante de todo es el cambio en las personas usuarias, que son al mismo tiempo trabajadoras y reciben un salario mensualmente. Antes no sabían usar su autonomía y ahora la reivindican, conocen el valor del dinero y lo que pueden conseguir con él, saben lo que es sentirse útil cuando culminan una tarea compleja, saben lo que es sentirse y ser persona, aportar y no sólo recibir.

Es difícil sintetizar las ideas para transmitir lo que es Esclatec; hay que visitar el centro. Quien lo ha hecho comprende perfectamente lo que quiero decir. Sin embargo, en todo caso, creo que es un buen ejemplo de cómo se puede hacer algo nuevo desde el sector de la discapacidad.

Los estudiantes y becarios de la UPC que han trabajado en Esclatec y han compartido tiempo y experiencias con los profesionales y los trabajadores y trabajadoras han podido ver cómo lo que se desarrolla en un laboratorio de investigación tiene una aplicación práctica y puede mejorar la calidad de vida de las personas con discapacidad, que pueden opinar sobre estos desarrollos y evaluarlos. Se trata de poner en contacto la universidad y la realidad social, algo que siempre se dice pero que pocas veces se lleva a cabo.

El modelo de Esclatec es en sí innovador: unir a las personas, la tecnología, la investigación, la universidad, el trabajo, la atención personal, la solidaridad, el esfuerzo y el entusiasmo, es decir, el conocimiento y las emociones, para conseguir el resultado esperado: la inclusión, una sociedad mejor para todo el mundo, una vida mejor para cada uno.

Para ello es necesario un equipo dispuesto a estar en todo momento abierto a la evolución de los trabajadores y ser suficientemente imaginativo y capaz de dar el apoyo necesario en los diferentes procesos, con el fin de facilitar la evolución continua de cada trabajador.

Esclatec ya ha cumplido diez años, y durante este tiempo ha demostrado capacidad para subsistir, aunque con muchas limitaciones, y capacidad para ir desarrollando nuevos productos, avalada por la misma Universidad Politécnica de Cataluña y la cantidad de productos e investigaciones desarrollados durante estos años. El trabajo diario de nuestros trabajadores también demuestra que podemos crear puestos de trabajo de calidad para personas con graves discapacidades dándoles el apoyo adecuado y ante todo creyendo y confiando realmente en sus posibilidades. Eso que se dice mucho pero que en realidad pocas veces se hace y difícilmente se lleva a cabo. Lo más frecuente es ofrecerles trabajos que nosotros "suponemos" que son

freqüent és oferir-los treballs que nosaltres "suposem" que són els que poden fer i posant les barreres en el que nosaltres "sabem" que no poden fer.

És clar que de vegades l'entorn i les circumstàncies no permeten fer més del que es pot, perquè el model d'Esclatec requereix molt de temps, molts suports tant externs com interns i una línia i estratègia ben definides que ens indiquin fins a on volem arribar. També és cert que quan comences, i si els mitjans són pocs, com ha estat el nostre cas, has de fer una política d'aliances i intentar "vendre" el projecte a altres estaments: primer a la teva mateixa entitat, més tard a centres de recerca (centres de formació professional o universitats), empreses, administracions, fundacions, etc. Però també tens l'avantatge que si disposes d'un projecte il·lusionant i diferenciador respecte del que és "normal" i ets capaç de transmetre que hi ha una mínima base i una realitat amb futur, veus que a poc a poc totes aquestes aliances i, en definitiva, suports, comencen a donar fruit. Tot això representa molt de temps en gestions i en omplir papers i cercar suports i a vegades, la veritat, es perden moltes energies i temps i, el que és pitjor, il·lusions i empenta.

Esclatec durant aquests anys s'ha dedicat a:

- Fer recerca de com integrar de fet al món laboral persones amb disminució que fins ara són excloses d'aquest àmbit o són considerades no capacitades per ser prou productives per entrar al món laboral.
 - Fer recerca de productes adreçats al món de les persones amb discapacitat i les ajudes tècniques. Crear producte.
 - Generar aliances amb altres empreses tecnològiques per tal de fabricar i muntar productes per encàrrec, tot confiant en la capacitat dels nostres treballadors i instal·lacions i en alguns casos en el nostre nivell tecnològic, per tal de desenvolupar productes d'alt nivell.
 - Ser visualitzats com una empresa tecnològica dins del mercat, capaç de crear tecnologia pròpia, tant per al món de les persones amb disminució com per a l'empresa privada, atenent els nostres treballadors-clients amb l'atenció i assistència que requereixen i vetllant pel seu benestar i integració social.
- Els objectius i els valors del centre al llarg d'aquests anys es resumeixen en:
- Augmentar la qualitat de vida de les persones treballadores, mitjançant una feina que els doni satisfacció, formació i que atengui les seves necessitats.
 - Donar suport a la inclusió social (el centre és petit i està en un entorn urbà de barri) i a l'autodeterminació i autogestió de les persones treballadores.
 - Crear llocs de treball de qualitat amb bon ambient la-

Durant els dos darrers anys la crisi ens està afectant. Hem aprofitat aquest període per impulsar alguns productes desenvolupats per nosaltres i reforçar els aprenentatges dels treballadors.

Durante estos dos últimos años la crisis nos está afectando. Hemos aprovechado esta etapa para impulsar algunos productos desarrollados por nosotros y reforzar los aprendizajes de los trabajadores.

Treballant al centre Esclatec.

los que pueden hacer y poniendo las barreras en lo que nosotros "sabemos" que no pueden hacer.

Claro está que a veces el entorno y las circunstancias no permiten hacer más de lo que se puede, porque el modelo de Esclatec requiere mucho tiempo, mucho apoyo tanto externo como interno y una línea y estrategia bien definidas que nos indiquen hasta dónde queremos llegar. También es cierto que cuando empiezas, y si los medios son pocos, como ha sido nuestro caso, tienes que hacer una política de alianzas e intentar "vender" el proyecto a otros estamentos: primero a tu misma entidad, más tarde a centros de investigación (centros de formación profesional o universidades), empresas, administraciones, fundaciones, etc. Pero también tienes la ventaja que si cuentas con un proyecto ilusionante y diferenciador con respecto a lo que es "normal" y eres capaz de transmitir que hay una mínima base y una realidad con futuro, ves que poco a poco todas estas alianzas y, en definitiva, apoyo, empiezan a dar fruto. Todo ello representa mucho tiempo en gestiones y en rellenar papeles y buscar apoyo y a veces, la verdad, se pierden muchas energías y tiempo y, lo que es peor, ilusiones y ánimos.

Esclatec durante estos años se ha dedicado a:

- Hacer investigación de cómo integrar de hecho al mundo laboral a personas con disminución que hasta ahora son excluidas de este ámbito o son consideradas no capacitadas para ser lo suficientemente productivas para entrar en el mundo laboral.
 - Impulsar la investigación de productos dirigidos al mundo de las personas con discapacidad y las ayudas técnicas. Crear producto.
 - Generar alianzas con otras empresas tecnológicas con el fin de fabricar y montar productos por encargo, confiando en la capacidad de nuestros trabajadores e instalaciones y en algunos casos en nuestro nivel tecnológico, con el fin de desarrollar productos de alto nivel.
 - Ser visualizados como una empresa tecnológica dentro del mercado, capaz de crear tecnología propia, tanto para el mundo de las personas con disminución como para la empresa privada, atendiendo a nuestros trabajadores-clients con la atención y asistencia que requieren y velando por su bienestar e integración social.
- Los objetivos y los valores del centro a lo largo de estos años se resumen en:
- Aumentar la calidad de vida de las personas trabajadoras, mediante un trabajo que les dé satisfacción, formación y que atienda sus necesidades.
 - Dar apoyo a la inclusión social (el centro es pequeño y está en un entorno urbano de barrio) y a la autodeterminación y autogestión de las personas trabajadoras.
 - Crear puestos de trabajo de calidad con buen ambiente

boral i equipaments adients a les tasques que s'hi desenvolupen, en què tothom pugui manifestar les seves opinions i ser escoltat.

- Crear un producte propi i innovador, principalment en el sector de la discapacitat.

- Considerar totes les persones treballadores iguals, fixar-nos en les seves capacitats i potenciar-ne les aptituds. No predeterminar cap limitació, sinó potenciar el fet de trencar límits.

- Ser un centre obert i facilitar les nostres experiències a entitats i persones d'arreu.

- Contractar persones que captem, mitjançant proves, que poden fer o podran fer la feina, malgrat les seves dificultats, i no les que tenen menys discapacitats.

Tanmateix, durant els darrers dos anys hem patit, com tot el sector, una forta crisi de producció. Hem de tenir en compte que Esclatec té moltes dificultats per treure al mercat nous productes per manca de capacitat financera, per això ens veiem obligats a muntar productes per a altres empreses, que fins ara garantien un treball de qualitat per als treballadors i eren una font per finançar el centre. Tot i això, som conscients que un centre especial de treball amb els nivells de discapacitat dels nostres treballadors té poques oportunitats de funcionament si depèn exclusivament dels productes externs d'altres empreses.

Arribats a aquest punt volem fer una reflexió respecte a la viabilitat de projectes com el nostre, fruit de la nostra experiència: encara que tothom veu clar que el camí en el tercer sector és fer recerca i innovació, costa molt de trobar els suports idonis per dur a terme els projectes, si bé pots trobar finançament per a la recerca del producte, per a entitats com la nostra és molt difícil trobar els recursos financers per poder transformar els prototipus en productes de mercat (on fan falta grans inversions).

Tot i això, hem aprofitat aquest període de crisi per impulsar alguns productes desenvolupats per nosaltres i hem reforçat els aprenentatges dels treballadors, aprofitant que la feina era poca, i en aquest moment tots els llocs productius poden ser assolits per més d'un treballador, incloent-hi els llocs de verificació i control.

En aquest sentit podem dir que la nostra satisfacció és molt gran, ja que d'ençà que el centre és obert mai

Hem creat tecnologia pròpia per al món de la discapacitat i també per l'empresa privada.

Hemos creado tecnología propia para el mundo de la discapacidad y también para la empresa privada.

laboral y equipamientos adecuados a las tareas que se desarrollan, en el que todo el mundo pueda manifestar sus opiniones y ser escuchado.

- Crear un producto propio e innovador, principalmente en el sector de la discapacidad.

- Considerar a todas las personas trabajadoras iguales, fijarnos en sus capacidades y potenciar sus aptitudes. No predeterminar ninguna limitación, sino potenciar el hecho de romper límites.

- Ser un centro abierto y facilitar nuestras experiencias a entidades y personas de todas partes.

- Contratar a personas que captamos, mediante pruebas, que pueden llevar a cabo o podrán llevar a cabo el trabajo, a pesar de sus dificultades, y no las que tienen menos discapacidades.

Sin embargo, durante los últimos dos años hemos sufrido, como todo el sector, una fuerte crisis de producción. Hay que tener en cuenta que Esclatec tiene muchas dificultades por sacar al mercado nuevos productos por falta de capacidad financiera, por ello nos vemos obligados a montar productos para otras empresas, que hasta ahora garantizaban un trabajo de calidad para los trabajadores y eran una fuente para financiar el centro. Con todo, somos conscientes de que un centro especial de empleo con los niveles de discapacidad de nuestros trabajadores tiene pocas oportunidades de funcionamiento si depende exclusivamente de los productos externos de otras empresas.

Llegados a este punto queremos hacer una reflexión con respecto a la viabilidad de proyectos como el nuestro, fruto de nuestra experiencia: aunque todo el mundo ve claro que el camino en el tercer sector es impulsar investigación e innovación, cuesta mucho encontrar el apoyo idóneo para llevar a cabo los proyectos, si bien se puede encontrar financiación para la investigación del producto, para entidades como la nuestra es muy difícil hallar los recursos financieros para poder transformar los prototipos en productos de mercado (donde hacen falta grandes inversiones).

Sin embargo, hemos aprovechado este periodo de crisis para impulsar algunos productos desarrollados por nosotros y hemos reforzado los aprendizajes de los trabajadores, aprovechando que el trabajo era poco, y en este momento todos los puestos productivos pueden ser ocupados por más de un trabajador, incluyendo los puestos de verificación y control.

En este sentido podemos decir que nuestra satisfacción es muy grande, ya que desde que el centro está abierto nunca se había llegado a estos niveles de trabajo, calidad, complejidad del trabajo y productividad. Así, finalmente, los productos que aceleramos y a los que dimos un nuevo impulso para su fabricación son el carrito de la compra motorizado y la silla trisférica. Ambos productos ya están totalmente diseñados para que nuestros trabajadores los monten en la parte mecánica, y totalmente resuelta toda la parte electrónica. Con respecto a los trabajadores, se

Esclat La Revista

no s'havia arribat a aquests nivells de treball, qualitat, complexitat de la feina i productivitat. Així, finalment, els productes que vam accelerar i als quals vam donar un nou impuls per poder-los fabricar són el carretó de la compra motoritzat i la cadira trisfèrica. Ambdós productes ja estan totalment dissenyats perquè els nostres treballadors els muntin en la part mecànica, i totalment resolta tota la part electrònica. Respecte dels treballadors s'han fet cursos de formació per capacitar-los en el muntatge i ens veiem possibilitats per afrontar-ne una certa producció.

Respecte del vessant de les persones usuàries, a través de la USAP estem treballant en un ambiciós programa d'autogestió i vida independent. Aquest programa surt dels avenços que en aquest sentit han fet els nostres usuaris del centre al llarg de tot aquest temps i que està lligat al seus progressos professionals. Aquest projecte pretén fer una preparació cap a la vida pròpia i presa de decisions per si mateixos, ja visquin sols o amb la família, i es desenvolupa fora de l'horari laboral.

En l'àmbit organitzatiu hem desenvolupat una sèrie d'activitats extralaborals i de caps de setmana amb tots els treballadors i l'any passat vam fer una sortida per visitar la cooperativa La Fageda, que, com sabeu, són també CET, dins de les visites a empreses i centres de treball. També fem reunions periòdiques amb les famílies del centre, totes membres de l'Associació Esclat.

Som conscients que per poder dur a terme tot això cal fer inversions en maquinària, motlles, homologacions, patents, disseny, publicitat, logística, suport gerencial, etc., i que hem de fer molta més feina que la que hem fet fins ara. Com a element per valorar no partim de zero, sinó que tenim l'experiència de tots aquests anys i els coneixements adquirits.

Ens trobem en un punt semblant al que érem fa deu anys, i vam apostar per fer un centre amb tecnologia pròpia orientada a donar solucions tecnològiques a les persones amb greus discapacitats. En aquest moment tenim tots els coneixements adquirits i la fortalesa del treball dels nostres treballadors i de la tecnologia de tots els productes desenvolupats. Així doncs, esperem poder escriure i fer un petit repàs de la història dels propers deu anys d'Esclatec, i això serà la confirmació que, de vegades, les utopies poden esdevenir realitat. **T**

han impartido cursos de formación para capacitarlos en el montaje y nos vemos posibilitados para afrontar una cierta producción.

Con referencia a la vertiente de las personas usuarias, a través de la USAP estamos trabajando en un ambicioso programa de autogestión y vida independiente. Este programa surge de los avances que en este sentido han hecho nuestros usuarios del centro a lo largo de todo este tiempo y que está relacionado con sus progresos profesionales. Este proyecto pretende hacer una preparación hacia la vida propia y la toma de decisiones por sí mismos, ya vivan solos o con la familia, y se desarrolla fuera del horario laboral.

En el ámbito organizativo hemos desarrollado una serie de actividades extralaborales y de fines de semana con todos los trabajadores y el año pasado organizamos una salida para visitar la cooperativa La Fageda, que, como saben, son también CEE, dentro de las visitas a empresas y centros de trabajo. También hacemos reuniones periódicas con las familias del centro, todas miembros de la Asociación Esclat.

Somos conscientes de que para poder llevar a cabo todo esto se precisan inversiones en maquinaria, moldes, homologaciones, patentes, diseño, publicidad, logística, apoyo gerencial, etc., y que hay mucho más trabajo por hacer del que hemos hecho hasta ahora. Como elemento a valorar no partimos de cero, sino que tenemos la experiencia de todos estos años y los conocimientos adquiridos.

Nos encontramos en un punto parecido al que estábamos hace diez años, y apostamos por hacer un centro con tecnología propia orientada a dar soluciones tecnológicas a las personas con graves discapacidades. En este momento tenemos todos los conocimientos adquiridos y la fortaleza del trabajo de nuestros trabajadores y de la tecnología de todos los productos desarrollados. Así pues, esperamos poder escribir y hacer un pequeño repaso de la historia de los próximos diez años de Esclatec, y eso será la confirmación de que, a veces, las utopías pueden hacerse realidad. **T**

Esclatec 10 anys!

10 anys de col·laboració Esclatec-UPC

10 años de colaboración Esclatec-UPC

Antonio B. Martínez
i el seu equip.

Com passa el temps! Ja fa deu anys que Esclatec es va iniciar com a centre de treball per als nois i noies d'aleshores, i ara, ja alguns, són homes i dones.

¡Cómo pasa el tiempo! Ya hace diez años que Esclatec se inició como centro de empleo para los chicos y chicas de entonces, y ahora, ya algunos, son hombres y mujeres.

Recordo que vaig conèixer Lola de la Fuente, Xavier Caballero i Francesc Pinto quan Esclatec havia començat un projecte d'una cadira de rodes 4 x 4. L'anomenaven Esclat-Espai, en la qual col·laborava la UPC. No recordo ara exactament l'any, però devia ser el 2001. Des de la UPC em van oferir col·laborar-hi perquè sabien que també m'agradaven els robots mòbils. Recordo que el projecte, aleshores, va ser molt innovador: una cadira que pogués anar per la platja, la muntanya i pujar obstacles de fins a 15 cm. Tot un repte!

Després d'aquest projecte en van venir d'altres i així hem anat establint una relació de gairebé deu anys. En aquest temps he conegut una realitat social que és difícil de veure si no hi ets a prop. No deixo d'admirar, sobretot, els pares, que amb la seva iniciativa han sabut buscar de manera proactiva el que la societat no els donava així com així.

Per a mi parlar d'Esclatec és sobretot parlar dels nois i noies que van al centre il·lusionats i fan la seva feina a la

Recuerdo que conocí a Lola de la Fuente, Xavier Caballero y Francesc Pinto cuando Esclatec había comenzado un proyecto de una silla de ruedas 4 x 4. La llamaban Esclat-Espai, en la que colaboraba la UPC. No recuerdo ahora exactamente el año, pero sería el 2001. Desde la UPC me ofrecieron colaborar porque sabían que a mí también me gustaban los robots móviles. Recuerdo que el proyecto, en su momento, fue muy innovador: una silla que pudiese ir por la playa, la montaña y subir obstáculos de hasta 15 cm. ¡Todo un reto!

Después de este proyecto vinieron otros y así hemos ido estableciendo una relación de casi diez años. En este tiempo he conocido una realidad social que es difícil de ver si no estás cerca. No dejo de admirar, sobre todo, a los padres, que con su iniciativa han sabido buscar de forma proactiva lo que la sociedad sin más no les daba.

Para mí hablar de Esclatec es sobre todo hablar de los chicos y chicas que van al centro ilusionados y hacen su

Un dels projectes més emblemàtics és la cadira triesfèrica. Uno de los proyectos más emblemáticos es la silla triesférica.

perfecció. Quin bé que els fa sortir de casa, relacionar-se, treballar, etc. Hi ha també altres persones a Esclatec que fan que tot això hagi pogut ser possible i que ho continuï podent ser.

Xavier Caballero, sempre tan actiu buscant, promovent i que, si et descuides, et parla de tres o quatre idees alhora, una capacitat que jo no tinc pas! Però gràcies al fet que tinc la seva comprensió, amb mi intenta parlar només d'un tema alhora.

Francesc Pinto, el mestre que m'hagués agradat tenir, del qual he après moltes més coses del que ell pugui haver après de mi. Amb quina facilitat adapta les coses perquè els xavals puguin dur a terme petites tasques que, sumant, sumant, acaben sent tot el que calia. I Francisco Zamora, un altre savi a qui la professió li surt per les butxaques. Ser al seu costat és ser en una classe de com fer les coses bé.

Charo i la resta de treballadors socials, que amb mà esquerra saben mantenir l'ambient ideal perquè a Esclatec tot funcioni tranquil·lament. Per cert, a Charo sempre li vaig veure una vena enginyera, si no, de quin sant muntava quadres elèctrics tan bé o el que fes falta!

Juan, que és al capdavant de la R+D+i, ja ha estat inoculat i té el cuc de la robòtica. Per a ell, després de ser a l'Esclat les rodes han de ser semiesferes o directament pilotes.

Xavier Remacha, que amb l'inconfusible "Esclatec, digui'm?" et posa de bon humor quan truques a Esclatec.

Durant aquests anys, com he dit, hem col·laborat en altres projectes, però potser al que més esforços hem dedicat ha estat a la cadira triesfèrica o Spherik. Tant Esclatec com la UPC hi creiem. Hem desenvolupat cinc prototips en diferents projectes, tant de l'àmbit espanyol com, l'últim projecte, europeu.

A la cadira triesfèrica només li falta una empenta perquè Esclat pugui tenir un producte diferenciat i innovador en el món de les cadires motoritzades. De fet, si fóssim en un altre país, on hi hagués més sensibilització pel tema de l'autonomia personal i a més hi hagués un reconeixement directe en els ajuts econòmics que poguessin sol·licitar les persones amb discapacitat, Esclatec ja estaria fabricant cadires triesfèriques amb l'ajuda dels nanos. Esperem que no haguem d'esperar gaire perquè aquesta realitat arribi.

A Esclatec i a Esclat us desitjo el millor, i ja sabeu que després de conèixer la vostra realitat i les persones que formeu aquesta pinya humana, amb un objectiu tan clar i net, és difícil no ser al costat vostre i ajudar-vos sempre que puguem des del lloc que ocupem. T

trabajo perfectamente. Qué bien les hace salir de casa, relacionarse, trabajar, etc. Hay también otras personas en Esclatec que hacen que todo esto haya podido ser posible y que continúe pudiéndolo ser.

Xavier Caballero, siempre tan activo buscando, promoviendo y, si te descuidas, te habla de tres o cuatro ideas a la vez, ¡capacidad que yo no tengo! Pero gracias a que cuento con su comprensión, conmigo intenta hablar sólo de un tema a la vez.

Francesc Pinto, el maestro que me hubiese gustado tener, del que he aprendido muchas más cosas de las que él pueda haber aprendido de mí. Con qué facilidad adapta las cosas para que los chavales puedan realizar pequeñas tareas que, sumando, sumando, acaban siendo todo lo que hacía falta. Y Francisco Zamora, otro sabio a quien la profesión le sale por los bolsillos. Estar a su lado es estar en una clase de cómo hacer las cosas bien.

Charo y el resto de trabajadores sociales, que con mano diestra saben mantener el ambiente ideal para que en Esclatec todo discurra tranquilamente. Por cierto, a Charo siempre le vi una vena ingenieril, si no, ¡de qué iba a montar cuadros eléctricos tan bien o lo que hiciera falta!

Juan, que está al frente de la I+D+i, ya ha sido inoculado y tiene el gusanillo de la robótica. Para él, después de estar en Esclat, las ruedas han de ser semiesferas o directamente pelotas.

Xavier Remacha, que con su inconfundible "Esclatec, dígame" te pone de buen humor al llamar a Esclatec.

Durante estos años, como he dicho, hemos colaborado en otros proyectos, pero quizás al que más esfuerzos hemos dedicado ha sido a la silla triesférica o Spherik. Tanto Esclatec como la UPC creemos en ella. Hemos desarrollado cinco prototipos en diferentes proyectos, tanto del ámbito español como, el último proyecto, europeo.

A la silla triesférica sólo le falta un empujón para que Esclat pueda tener un producto diferenciado e innovador en el mundo de las sillas motorizadas. De hecho, si estuviésemos en otro país, donde la sensibilización por el tema de la autonomía personal fuera mayor y además con un reconocimiento directo en las ayudas económicas que las personas con discapacidad pudieran solicitar, Esclatec ya estaría fabricando sillas triesféricas con la ayuda de los chavales. Esperemos no tener que esperar mucho para que esta realidad nos llegue.

A Esclatec y a Esclat les deseo lo mejor, y ya sabéis que después de conocer vuestra realidad y a las personas que formáis esta piña humana, con un objetivo tan claro y limpio, es difícil no estar a vuestro lado y ayudarlos siempre que desde el lugar que ocupamos podamos. T

L'hort urbà, una eina més per treballar

El huerto urbano, una herramienta más para trabajar

L'1 de desembre passat es va celebrar a l'Hotel Rallye de Barcelona la III Jornada Catalana de Bones Pràctiques, organitzada per la Federació APPS. En aquesta jornada es van presentar les experiències de 15 entitats de diferents àmbits del món de la discapacitat relacionades amb l'habitatge, la teràpia ocupacional o la gestió. Dins del marc de les bones pràctiques el Centre Ocupacional Esclat 2 va ser triat per exposar i presentar la seva experiència amb la ponència "L'hort urbà en un centre ocupacional".

El 1 de diciembre pasado se celebró en el Hotel Rallye de Barcelona la III Jornada Catalana de Buenas Prácticas, organizada por la Federación APPS. En esta jornada se presentaron las experiencias de 15 entidades de diferentes ámbitos del mundo de la discapacidad relacionadas con la vivienda, la terapia ocupacional o la gestión. Dentro del marco de las buenas prácticas el Centro Ocupacional Esclat 2 fue elegido para exponer y presentar su experiencia con la ponencia "El huerto urbano en un centro ocupacional".

A la fotografia esquerra, en Dani. I a la de la dreta, en Toni, regant l'hort.

L'1 de desembre passat es va celebrar a l'Hotel Rallye de Barcelona la III Jornada Catalana de Bones Pràctiques, organitzada per la Federació APPS. En aquesta jornada es van presentar les experiències de 15 entitats de diferents àmbits del món de la discapacitat relacionades amb l'habitatge, la teràpia ocupacional o la gestió. Dins del marc de les bones pràctiques el Centre Ocupacional Esclat 2 va ser triat per exposar i presentar la seva experiència amb la ponència "L'hort urbà en un centre ocupacional".

La idea general va ser trobar una activitat prelaboral que s'adeqüés a les necessitats terapèutiques dels nostres usuaris. Aprofitant que en el centre ocupacional es realitzava un taller de reciclatge, era necessari desenvolupar no solament activitats relacionades amb el reciclatge, sinó també, i de manera més actualitzada, amb els problemes de la societat d'avui dia, fent referència a la sostenibilitat, mitjançant els conceptes més bàsics i els mitjans necessaris.

El primer punt de partida va ser la presentació en diferents escoles de Barcelona d'un nou model d'hort urbà, per conscienciar i treballar amb l'alumnat la sostenibilitat. A partir de l'intercanvi d'experiències amb altres companys vam decidir formar-nos sobre allò en què consistia l'hort urbà sostenible i els seus beneficis terapèutics. Vam sol·licitar informació a diferents entitats que oferien serveis a persones amb discapacitat i ens vam posar en contacte amb associacions de la tercera edat que tenien horts urbans en marxa en diferents barris de Barcelona.

La creació d'un hort urbà al nostre centre es planteja amb l'objectiu de desenvolupar i reforçar les capacitats cognitives, psicomotors i emocionals dels nostres usuaris per millorar la seva qualitat de vida. L'hort urbà, a part de ser un passatemps formidable, ens permet apropar-nos a la natura mitjançant l'horticultura. L'hort urbà ens lliura l'ocasió de gaudir de la natura en el mateix lloc on treballem i vivim sense sortir de la ciutat. D'aquesta manera, els usuaris tenen l'oportunitat de viure de manera quotidiana un apropament més profund a la natura. D'altra banda, l'horticultura ens ofereix un abordatge terapèutic que millora la qualitat de vida de totes les persones que la practiquen, en què destaquen les persones amb discapacitat.

El 1 de diciembre pasado se celebró en el Hotel Rallye de Barcelona la III Jornada Catalana de Buenas Prácticas, organizada por la Federación APPS. En esta jornada se presentaron las experiencias de 15 entidades de diferentes ámbitos del mundo de la discapacidad relacionadas con la vivienda, la terapia ocupacional o la gestión. Dentro del marco de las buenas prácticas el Centro Ocupacional Esclat 2 fue elegido para exponer y presentar su experiencia con la ponencia "El huerto urbano en un centro ocupacional".

La idea general fue encontrar una actividad prelaboral que se adecuara a las necesidades terapéuticas de nuestros usuarios. Aprovechando que en el centro ocupacional se realizaba un taller de reciclaje, era necesario desarrollar no sólo actividades relacionadas con el reciclaje, sino también, y de forma más actualizada, con los problemas de la sociedad de hoy día, haciendo referencia a la sostenibilidad, mediante los conceptos más básicos y los medios necesarios.

El primer punto de partida fue la presentación en diferentes escuelas de Barcelona de un nuevo modelo de huerto urbano, para concienciar y trabajar con el alumnado la sostenibilidad. A partir del intercambio de experiencias con otros compañeros decidimos formarnos sobre en qué consistía el huerto urbano sostenible y sus beneficios terapéuticos. Solicitamos información a diferentes entidades que ofrecían servicios a personas con discapacidad y nos pusimos en contacto con asociaciones de la tercera edad que tenían huertos urbanos en marcha en diferentes barrios de Barcelona.

La creación de un huerto urbano en nuestro centro se plantea con el objetivo de desarrollar y reforzar las capacidades cognitivas, psicomotoras y emocionales de nuestros usuarios para mejorar su calidad de vida. El huerto urbano, aparte de ser un pasatiempo formidable, nos permite acercarnos a la naturaleza mediante la horticultura. El huerto urbano nos ofrece la ocasión de disfrutar de la naturaleza en el mismo lugar donde trabajamos y vivimos sin salir de la ciudad. De esta manera, los usuarios tienen la oportunidad de vivir de manera cotidiana un acercamiento más profundo a la naturaleza. Por otra parte, la horticultura nos

citat física i/o mental. Aquesta activitat ajuda a recuperar una certa independència, potenciar habilitats manuals i mantenir una qualitat de vida.

Un dels principis de la teràpia hortícola sosté que les plantes creixen, canvien, responen a l'atenció que se'ls dóna, no jutgen, estimulen els sentits i ofereixen esperances. Però el més important és que donen l'oportunitat de crear vida. Aquesta creació no hagués estat possible si nosaltres no haguéssim ficat les mans a la terra dipositant-hi una llavor; si no haguéssim regat aquella planta, no hagués crescut. Aquesta acció ens fa sentir útils, importants i responsables. D'altra banda, ens ensenya els principis de la sostenibilitat aprofitant recipients de terra que han estat reciclats, utilitzant terra que ja no serveix en altres jardins i fent servir la matèria orgànica vegetal que produïm al centre per crear compost.

Els objectius de la nostra pràctica engloben les diferents àrees del desenvolupament personal.

Àrea personal:

- Millorar la qualitat de vida.
- Adquirir i desenvolupar hàbits d'higiene i alimentació.
- Aconseguir experimentar amb tots els sentits.
- Percebre el pas del temps.

Àrea cognitiva:

- Potenciar l'atenció i la percepció.
- Potenciar la comunicació.
- Potenciar la memòria.

Àrea sociocultural:

- Implicar tots els usuaris en el coneixement i l'atenció a les plantes.
- Envasar els productes i conèixer-ne la destinació.
- Entendre el concepte de sostenibilitat i la creació de compost.
- Reconèixer les diferents plantes, flors i la seva utilització.

Àrea d'habilitats pràctiques prelaborals:

- Situar-se en l'espai destinat a l'hort.
- Reconèixer cadascuna de les eines que utilitzem.
- Realitzar les funcions de cura i higiene de l'hort.

Àrea d'habilitats socials:

- Participació de tots els usuaris en els diferents passos del taller perquè gaudeixin dels productes de l'hort.
- Utilitzar adequadament un sistema alternatiu/aumentatiu de comunicació (SAAC) en SPC per comunicar-se en el taller amb tots els companys i educadors.

Vam planificar la creació de l'hort urbà i vam escollir com a objectiu principal millorar la qualitat de vida dels nostres usuaris. A banda d'això, vam plantejar tot un seguit d'objectius específics, adequant-nos a les necessitats de cada usuari. Per dur-los a terme vam seleccionar un gran nombre d'activitats relacionades amb les diferents àrees d'atenció.

ofrece un abordaje terapéutico que mejora la calidad de vida de todas las personas que la practican, destacando las personas con discapacidad física y/o mental. Esta actividad ayuda a recuperar una cierta independencia, potenciar habilidades manuales y mantener una calidad de vida.

Uno de los principios de la terapia hortícola sostiene que las plantas crecen, cambian, responden a la atención que se les da, no juzgan, estimulan los sentidos y ofrecen esperanzas. Sin embargo, lo más importante es que dan la oportunidad de crear vida. Esta creación no hubiera sido posible si nosotros no hubiésemos metido las manos en la tierra depositando una semilla; si no hubiésemos regado aquella planta, no hubiera crecido. Esta acción nos hace sentir útiles, importantes y responsables. Por otra parte, nos enseña los principios de la sostenibilidad aprovechando recipientes de tierra que han sido reciclados, utilizando tierra que ya no sirve en otros jardines y utilizando la materia orgánica vegetal que producimos en el centro para crear compost.

Los objetivos de nuestra práctica engloban las diferentes áreas del desarrollo personal.

Área personal:

- Mejorar la calidad de vida.
- Adquirir y desarrollar hábitos de higiene y alimentación.
- Conseguir experimentar con todos los sentidos.
- Percibir el paso del tiempo.

Área cognitiva:

- Potenciar la atención y la percepción.
- Potenciar la comunicación.
- Potenciar la memoria.

Área sociocultural:

- Implicar a todos los usuarios en el conocimiento y el cuidado de las plantas.
- Envasar los productos y conocer su destinación.
- Entender el concepto de sostenibilidad y la creación de compost.
- Reconocer las diferentes plantas, flores y su utilización.

Área de habilidades prácticas prelaborales:

- Situarse en el espacio destinado al huerto.
- Reconocer cada una de las herramientas que utilizamos.
- Realizar las funciones de cuidado e higiene del huerto.

Área de habilidades sociales:

- Participación de todos los usuarios en los diferentes pasos del taller para que disfruten de los productos del huerto.
- Utilizar adecuadamente un sistema alternativo/aumentativo de comunicación (SAAC) en SPC para comunicarse en el taller con todos los compañeros y educadores.

Planificamos la creación del huerto urbano y elegimos como objetivo principal mejorar la calidad de vida de nuestros usuarios. Aparte de ello, planteamos una serie de objetivos específicos, adecuándonos a las necesidades de cada usuario. Para llevarlos a cabo seleccionamos un gran

Algunes d'aquestes activitats són:

- Experimentar amb la terra.
- Tocar i olorar les plantes.
- Experimentar i olorar diferents essències.
- Preparació i fangat de la terra.
- Experimentar amb les diferents llavors i plantar-les.
- Preparació de l'aigua i el reg.
- Reciclatge de matèria orgànica per crear compost.
- Treballar l'hort mitjançant el joc simbòlic.
- Realització de plafons de comunicació relacionats amb l'hort.
- Tenir cura i netejar l'hort.
- Activitats perquè els usuaris se situïn en les diferents estacions de l'any.

La recol·lecció dels fruits i l'elaboració de diferents receptes de cuina per tastar i percebre el ventall de gustos i olors.

Per dur a terme aquesta pràctica hem utilitzat i mobilitzat diferents tipus de recursos. Els nostres usuaris han treballat amb diferents pots d'essències les olors de les plantes. Han experimentat amb la terra, les llavors, les plantes, els fruits. A banda d'això, han participat en el reciclatge de matèria orgànica per crear el compost i crear terra per a les jardineres. Han treballat amb diferents eines, textures, etc., i hem adaptat material hortícola (pales, rastells, etc.) i la taula de treball. Per reforçar els coneixements adquirits hem utilitzat l'ordinador, fotografies i símbols en SPC. També han realitzat visites a diferents horts per compartir experiències amb diferents col·lectius.

Els nostres usuaris han tingut l'oportunitat d'acostar-se, experimentar i sentir la natura per ells mateixos. Amb les diferents activitats que els hem proposat han millorat la seva percepció visual, tàctil i olfactiva. Han desenvolupat estratègies per treballar en grup potenciant la cooperació, l'autoajuda i la comunicació. Han millorat el control oculomanejat, la precisió, el control postural, la cognició, la memòria, i han potenciat així l'autonomia personal. Han experimentat una relaxació física i mental mentre fan les activitats així com després d'acabar-les. Han pres consciència de la importància de la naturalesa i la creació d'una nova vida. Tots aquests objectius assolits els han permès augmentar l'autoestima i millorar la seva qualitat de vida. **T**

En Jordi, en Rubén i en Pere treballant a l'hort.

número de actividades relacionadas con las diferentes áreas de atención.

Algunas de estas actividades son:

- Experimentar con la tierra.
- Tocar y oler las plantas.
- Experimentar y oler diferentes esencias.
- Preparación de la tierra.
- Experimentar con las diferentes semillas y plantarlas.
- Preparación del agua y el riego.
- Reciclaje de materia orgánica para crear compost.
- Trabajar el huerto mediante el juego simbólico.
- Realizar paneles de comunicación relacionados con el huerto.
- Cuidar y limpiar el huerto.
- Actividades para que los usuarios se sitúen en las diferentes estaciones del año.

La recolección de los frutos y la elaboración de diferentes recetas de cocina para probar y percibir el abanico de sabores y olores.

Para llevar a cabo esta práctica hemos utilizado y movilizado diferentes tipos de recursos. Nuestros usuarios han trabajado con diferentes recipientes de esencias los olores de las plantas. Han experimentado con la tierra, las semillas, las plantas, los frutos. Aparte de ello, han participado en el reciclaje de materia orgánica para crear el compost y crear tierra para las jardineras. Han trabajado con diferentes herramientas, texturas, etc., y hemos adaptado material hortícola (pales, rastrillos, etc.) y la mesa de trabajo. Para reforzar los conocimientos adquiridos hemos utilizado el ordenador, fotografías y símbolos en SPC. También han realizado visitas a diferentes huertos para compartir experiencias con diferentes colectivos.

Nuestros usuarios han tenido la oportunidad de acercarse, experimentar y sentir la naturaleza por sí mismos. Con las diferentes actividades que les hemos propuesto han mejorado su percepción visual, táctil y olfativa. Han desarrollado estrategias para trabajar en grupo potenciando la cooperación, la autoayuda y la comunicación. Han mejorado el control óculo-manejado, la precisión, el control postural, la cognición, la memoria, y han potenciado así su autonomía personal. Han experimentado una relajación física y mental mientras hacen las actividades así como después de acabarlas. Han tomado conciencia de la importancia de la naturaleza y la creación de una nueva vida. Todos estos objetivos alcanzados les han permitido aumentar su autoestima y mejorar su calidad de vida. **T**

L'hort millora la qualitat de vida dels usuaris i els ajuda a estimar més l'entorn.

El huerto mejora la calidad de vida de los usuarios y les ayuda a querer más a su entorno.

Esport sense barreres

Deporte sin barreras

Quan ens referim a fer esport sempre ens vénen al cap els clàssics: futbol, bàsquet, atletisme, i també veiem l'esport amb una finalitat estètica. Però va més enllà, cada cop més està integrat a la societat com un element bàsic per al benestar del cos i per mantenir o millorar la salut. Per a nosaltres, és una eina més per estimular, motivar, mantenir, rehabilitar i, fins i tot, integrar els nostres nois i noies dins d'un àmbit en què poden passar-s'ho bé.

Quando nos referimos al deporte siempre nos vienen a la cabeza los clásicos: fútbol, baloncesto, atletismo, y también vemos el deporte con una finalidad estética. Sin embargo, el deporte va más allá, cada vez más está integrado en la sociedad como un elemento básico para el bienestar del cuerpo y para mantener o mejorar la salud. Para nosotros, es una herramienta más para estimular, motivar, mantener, rehabilitar e incluso integrar a nuestros chicos y chicas dentro de un ámbito del que pueden disfrutar.

Sortir del centre per fer qualsevol activitat sempre és enriquidor i fa estimular molt els nois i noies, i a més a més aconseguim un dels nostres objectius fonamentals, la integració social, fent ús dels serveis del districte tot compartint espais amb altres persones i clubs esportius.

A Esclat, dins l'àmbit dels esports, ens trobem amb dues realitats. D'una banda, al CADES es treballa més el vessant del benestar del cos i la salut i, de l'altra, al Centre Ocupacional Esclat 2 es treballa de la mateixa manera incloent-hi la part competitiva de l'esport, participant en diferents competicions tant d'atletisme com de bocchia.

En el cas del CADES cada divendres ens arribem al poliesportiu Guinardó per fer l'activitat d'esports. Una vegada pugem a la furgoneta amb els nois i noies i carreguem el material que utilitzarem, ja anticipem l'activitat amb una cançó establerta perquè relacionin el que farem. Quan arribem al poliesportiu tenim una pista per a nosaltres i podem gaudir i disposar d'un gran espai per poder desplaçar-nos, treballar amb amplitud, sense cap destorb, la qual cosa afavoreix la consciència espacial.

És molt important fer un escalfament previ abans de sotmetre l'organisme de la transició del repòs a la possibilitat d'un treball. Activem els usuaris amb un to de veu alegre i enèrgic per motivar-los, a la vegada que els mostrem el material que utilitzarem perquè el visualitzin abans de col·locar-lo a les zones on cadascú treballarà individualment. Després iniciem el contacte corporal, desenvolupant friccions perquè entrin en calor, amb la qual cosa a la vegada fem un treball de consciència corporal i imatge motora.

Hem de plantejar una activitat i unes sessions que resultin divertides i amenes, en què sempre siguin presents la

Salir del centro para realizar cualquier actividad siempre es enriquecedor y estimula mucho a los chicos, y además conseguimos uno de nuestros objetivos fundamentales, la integración social, usando los servicios del distrito y compartiendo espacios con otras personas y clubes deportivos.

En Esclat, dentro del ámbito de los deportes, encontramos dos realidades. Por una parte, en el CADES se trabaja más la vertiente del bienestar del cuerpo y su salud y, por la otra, en el Centro Ocupacional Esclat 2 se trabaja de la misma forma incluyendo la parte competitiva del deporte mientras se participa en diferentes competiciones, tanto de atletismo como de bocchia.

En el caso del CADES, todos los viernes acudimos al polideportivo Guinardó para realizar la actividad de deportes. Una vez subimos a la furgoneta con los chicos y chicas y cargamos el material a utilizar, ya anticipamos la actividad con una canción establecida para que relacionen lo que vamos a hacer. Cuando llegamos al polideportivo tenemos una pista para nosotros y podemos disfrutar y disponer de un gran espacio para poder desplazarnos, trabajar con amplitud, sin ningún estorbo, lo que favorece la conciencia espacial.

Es muy importante realizar un previo calentamiento antes de someter el organismo de la transición del reposo a la posibilidad de un trabajo. Activamos a los usuarios con un tono de voz alegre y enérgico para motivarlos a la vez que les mostramos el material a utilizar para que lo visualicen antes de colocarlo en las zonas donde cada uno trabajará de forma individual. Después iniciaremos el contacto corporal, realizando fricciones para que entren en calor, con lo que a la vez realizamos un trabajo de conciencia corporal e imagen motora.

En Denís, fent activitats al poliesportiu.

Practicant boccia. A l'esquerra, la Sònia, i a la dreta, en Jordi i en Pere.

comunicació i la interacció. Hem de saber percebre el “jo corporal” de cadascú i ser pacients amb les respostes que donaran.

Les capacitats físiques bàsiques: força, velocitat, resistència i flexibilitat; són la base de moviments més complexos que impliquen la coordinació, l'equilibri i l'agilitat. I totes s'han d'introduir de manera progressiva per anar guanyant beneficis a poc a poc però sobretot per conservar-los.

Els punts que treballem i potenciem són els següents:

- Mantenir el recorregut articular i l'extensibilitat, ja sigui amb exercicis actius o passius. Utilitzem material com ara bastons per aixecar els braços, diferents objectes per agafar-los del terra o mobilitzacions a la màrrega.

- Tonificació i treball de la força muscular: llançament de pilotes, moviments resistits, carrera contínua.

- Treball de marxa: ja sigui de forma autònoma, amb l'ajuda d'una tercera persona o amb l'ajuda d'un caminador. També es fa un treball de verticalitat i alineació del cos. La finalitat és potenciar un desplaçament autònom.

- Maneig de la cadira de rodes, per fer treballar el desplaçament autònom. Si és una cadira de rodes elèctrica es treballa amb un circuit delimitat amb cons per treballar l'atenció i la visió espacial. Si és una cadira de rodes autopropulsada, es treballa la tonificació de les extremitats superiors i una bona coordinació. Amb tot això també es fa un treball conjunt d'atenció, manipulació, coordinació, agilitat i consciència corporal.

A part de treballar de manera individual per donar una atenció més personal, també es treballa en grup amb un aspecte més lúdic, com pot ser un “partidet” de bàsquet o el llançament de bitlles. D'aquesta manera també estem fomentant la relació entre companys.

Per acabar una bona sessió dediquem una estona a la relaxació. Als usuaris que les circumstàncies ho permetin els estirem en una màrrega. Aquesta part final comportarà

Debemos plantear una actividad y unas sesiones que resulten divertidas y amenas, en las que siempre estén presentes la comunicación y la interacción. Tenemos que saber percibir el “yo corporal” de cada uno y ser pacientes con las respuestas que darán.

Las capacidades físicas básicas: fuerza, velocidad, resistencia y flexibilidad; son la base de movimientos más complejos que implican la coordinación, el equilibrio y la agilidad. Y todas ellas se deben introducir de forma progresiva para ir ganando beneficios poco a poco pero sobre todo para conservarlos.

Los puntos que trabajamos y potenciamos son los siguientes:

- Mantener el recorrido articular y la extensibilidad. Ya sea con ejercicios activos o pasivos. Utilizamos material como bastones para levantar los brazos, diferentes objetos para cogerlos del suelo o movilizaciones en la colchoneta.

- Tonificación y trabajo de la fuerza muscular: lanzamiento de pelotas, movimientos resistidos, carrera continua.

- Trabajo de marcha: ya sea de forma autónoma, con la ayuda de una tercera persona o con la ayuda de un andador. También se desarrolla un trabajo de verticalidad y alineación del cuerpo. La finalidad es potenciar un desplazamiento autónomo.

- Manejo de la silla de ruedas, para trabajar el desplazamiento autónomo. Si es una silla de ruedas eléctrica se trabaja con un circuito delimitado con conos para trabajar la atención y la visión espacial. Si es una silla de ruedas autopropulsada, se trabaja la tonificación de extremidades superiores y una buena coordinación. Con todo ello también se realiza un trabajo conjunto de atención, manipulación, coordinación, agilidad y conciencia corporal.

Aparte de trabajar de forma individual para dar una atención más personal, también se trabaja en grupo con un aspecto más lúdic, como puede ser un partido amistoso de baloncesto o lanzamiento de bolos. De esta forma también estamos fomentando la relación entre compañeros.

el nostre ritual de comiat. Proporcionarem una percepció tranquil·la de les diferents parts del cos i implicarem un cert equilibri respiratori i emocional. Hem d'afavorir la conscienciació de la verticalitat i la simetria corporal. Una vegada és l'hora de marxar se'ls reconeix la feina feta amb un fort aplaudiment i se'ls hidrata amb aigua.

Sens dubte, l'experiència al CADES ens confirma que l'esport, entenent-lo com l'hem exposat, representa una millora i un manteniment de les habilitats i les condicions físiques dels nostres usuaris i usuàries, però, a més a més, és un gaudi emocional que cada divendres es veu reflectit en les expressions i les actituds contagioses de benestar que mostren.

Al Centre Ocupacional Esclat 2 els usuaris estan federats dins de la Federació Catalana d'Esports per a Persones amb Paràlisi Cerebral. Els entrenaments de boccia i atletisme es duen a terme dos cops per setmana. Els usuaris, acompanyats pels entrenadors, es desplacen amb la furgoneta al pavelló del centre municipal del Guinardó per practicar la boccia i desenvolupen l'entrenament en una pista coberta, i en el cas de l'atletisme fan els entrenaments a les pistes de Can Dragó.

A continuació explicarem tots els beneficis que aporta la pràctica esportiva als nostres usuaris, classificant-los dins de les diferents àrees de la persona, ja que, com hem dit, l'esport no només ens aporta un benefici físic.

L'àrea cognitiva: engloba tots els beneficis que fan referència a la percepció, l'atenció, la memòria i el llenguatge. La pràctica de l'esport ens aporta un ventall molt ampli per treballar tots aquests aspectes amb els nostres usuaris.

Quan es troben en moviment, ja sigui de manera activa o acompanyats per moviments assistits, arriben al cervell un munt d'estímuls. Podem treballar la discriminació dels que són més gratificants perquè els integrin dins dels esquemes del coneixement per després poder-los evocar amb la intenció de comunicar l'experiència viscuda.

L'àrea física/psicomotriu: en aquesta àrea trobem beneficis relacionats directament amb l'estat físic. Segons l'esport que es practica, s'obtenen beneficis més específics, però a trets generals podem dir que:

- En referència als elements neuromotors de base: estiren la musculatura, augmenten la capacitat de fer moviment articular, milloren la força muscular i fins i tot ajuden a disminuir l'espasticitat.

- En referència a la motricitat bàsica: millora la coordinació general, l'equilibri, el control de la respiració, redueix els patrons de moviment anòmals i els ajuda a adquirir seqüències de moviments correctes.

- Dins de la motricitat fina: millora la coordinació manual i oculomaneig.

- En referència a l'esquema corporal: millora el coneixement

Para terminar una buena sesión dedicamos un rato a la relajación. A los usuarios que las circunstancias lo permitan los tumbamos en una colchoneta. Esta parte final comportará nuestro ritual de despedida. Proporcionaremos una percepción tranquila de las diferentes partes del cuerpo e implicaremos un cierto equilibrio respiratorio y emocional. Debemos favorecer la concienciación de la verticalidad y la simetría corporal. Una vez llega la hora de irse se les reconoce el buen trabajo realizado con un fuerte aplauso y se les hidrata con agua.

Sin duda, la experiencia en el CADES nos confirma que el deporte, entendiéndolo como lo hemos expuesto, representa una mejora y un mantenimiento de las habilidades y condiciones físicas de nuestros usuarios y usuarias, pero, además, conlleva un disfrute emocional que todos los viernes se ve reflejado en sus expresiones y actitudes contagiosas de bienestar.

En el Centro Ocupacional Esclat 2 nuestros usuarios están federados dentro de la Federación Catalana de Deportes para Personas con Parálisis Cerebral. Los entrenamientos de boccia y el atletismo se realizan dos veces por semana. Los usuarios, acompañados por sus entrenadores, se desplazan con la furgoneta al pabellón del centro municipal del Guinardó para practicar boccia y realizan el entrenamiento en una pista cubierta, y en el caso del atletismo realizan los entrenamientos en las pistas de Can Dragó.

A continuación explicaremos todos los beneficios que les aporta la práctica deportiva a nuestros usuarios, clasificándolos dentro de las diferentes áreas de la persona, puesto que, como hemos dicho, el deporte no sólo nos aporta un beneficio físico.

El área cognitiva: engloba todos los beneficios referidos a la percepción, la atención, la memoria y el lenguaje. La práctica del deporte nos aporta un abanico muy amplio para trabajar todos estos aspectos con nuestros usuarios.

Cuando se encuentran en movimiento, ya sea de forma activa o acompañados por movimientos asistidos, llegan a sus cerebros una serie larga de estímulos. Podemos trabajar la discriminación de los que son más gratificantes para que los integren dentro de sus esquemas del conocimiento para después poderlos evocar con la intención de comunicar la experiencia vivida.

El área física/psicomotora: en esta área encontramos beneficios relacionados directamente con el estado físico. Según el deporte que se practica se obtienen beneficios más específicos, pero en general podemos afirmar que:

- En referencia a los elementos neuromotores de base: estiran la musculatura, aumentan la capacidad de movimiento articular, mejoran la fuerza muscular e incluso pueden ayudar a disminuir la espasticidad.

- En referencia a la motricidad gruesa: mejora la coordinación general, el equilibrio, el control de la respiración, reduce los patrones de movimiento anómalos y ayuda a

ment de les diferents parts del cos, la comprensió del moviment i la seva funció, la lateralització, el ritme i el temps.

- L'àrea emocional: són els beneficis que els proporciona l'esport pel que fa a millorar les relacions amb els companys, l'autoestima i l'autoconcepció.

Una persona amb discapacitat pot tenir una autoestima molt baixa per tot el que representa la mateixa discapacitat, i la pràctica de l'esport és una bona eina per fer canviar aquest concepte negatiu que tenen de si mateixos. I diem *eina* perquè és mitjançant l'esport que treballem i potenciem tot l'aspecte emocional, que és molt diferent que entendre que l'esport per si mateix els proporciona una bona autoestima.

Quines qualitats presenta l'esport per facilitar-los aquesta tasca?

Les classificacions dels esportistes faciliten unes competicions entre persones que tenen les mateixes capacitats. Es creen vincles afectius i de col·laboració entre els esportistes, els entrenadors i els assistents (en boccia). L'esport els dóna l'oportunitat de demostrar-se a si mateixos i als altres amb fets tangibles que poden fer coses importants. A la vegada també dóna l'oportunitat d'equivocar-se, fet molt important per poder treballar i assimilar la derrota; per tant, els dóna l'oportunitat de fer-se més forts emocionalment i créixer com a persones.

L'àrea social: engloba tots els beneficis que obtenen de la feina de les relacions amb l'entorn més immediat. Reforcem en els nostres usuaris les habilitats socials (individuals i grupals) necessàries per integrar-se dins de la cultura i la societat.

Moltes persones amb discapacitat limiten les relacions socials a l'àmbit laboral (en el nostre cas al centre ocupacional) i familiar. L'esport és una manera d'ampliar els aspectes socials de la persona, conèixer gent i també, perquè no, és una bona manera d'ocupar el temps lliure, ja que durant els caps de setmana tenen lloc les competicions.

A més, ja que l'esport es practica en un àmbit fora de l'habitual, en què es comparteix l'espai amb altres esportistes, els beneficis en aquesta àrea són molt visibles. Perquè us en feu una idea podem enumerar-ne alguns:

- Augmenten les relacions socials dels esportistes.
- Es produeix una sensibilització en els esportistes sense discapacitats que entrenen en les mateixes pistes.
- Incorporen hàbits i normes socials.
- Amplien horitzons, ja que tenen l'oportunitat de visitar els pobles i les ciutats on tenen lloc les competicions.

Durant la temporada esportiva dediquem algunes jornades a xerrar amb ells i a valorar-ne la pràctica esportiva, els estats d'ànim, els canvis, les millores, etc.

Per elaborar aquest article hem comptat amb l'opinió dels nostres esportistes (la Sònia Biedma, en Joan Castan, la Carmen Cordero, en Joaquín Chanovas, el Pere Franquesa, en Víctor Gil, el Jordi López, la Laia Llop, en Juan Martínez,

adquirir secuencias de movimientos correctos.

- Dentro de la motricidad fina: mejora la coordinación manual y oculo-manual.

- En referencia al esquema corporal: mejora el conocimiento de las diferentes partes del cuerpo, la comprensión del movimiento y su función, la lateralización, el ritmo y el tiempo.

- El área emocional: son los beneficios que les proporciona el deporte a nivel de relaciones con los compañeros, la autoestima y el autoconcepto.

Una persona con discapacidad puede tener una autoestima muy baja por todo lo que representa la propia discapacidad, y la práctica del deporte es una buena herramienta para hacer cambiar este concepto negativo que tienen de sí mismos. Y decimos *herramienta* porque es mediante el deporte que trabajamos y potenciamos todo el aspecto emocional, que es muy diferente que entender que el deporte por sí mismo les proporciona una buena autoestima.

¿Qué cualidades presenta el deporte para facilitarles esta tarea?

Las clasificaciones de los deportistas facilitan unas competiciones entre personas que tienen las mismas capacidades. Se crean vínculos afectivos y de colaboración entre los deportistas, los entrenadores y los asistentes (en boccia). El deporte les da la oportunidad de demostrarse a sí mismos y a los demás con hechos tangibles que pueden hacer cosas importantes. A la vez también les da la oportunidad de equivocarse, muy importante para poder trabajar y asimilar la derrota; por lo tanto, les da la oportunidad de hacerse más fuertes emocionalmente y crecer como personas.

El área social: engloba todos los beneficios que obtienen del trabajo de las relaciones con el entorno más inmediato. Reforzamos en nuestros usuarios las habilidades sociales (individuales y grupales) necesarias para integrarse dentro de la cultura y la sociedad.

Muchas personas con discapacidad limitan sus relaciones sociales al ámbito laboral (en nuestro caso al centro ocupacional) y familiar. El deporte es una forma de ampliar los aspectos sociales de la persona, conocer gente y también, porque no, es una buena forma de ocupar el tiempo libre, ya que durante los fines de semana se celebran las competiciones.

Además, dado que el deporte se practica en un ámbito fuera de lo habitual, en el que se comparte el espacio con otros deportistas, los beneficios en esta área son muy visibles. Para hacerse una idea podemos enumerar algunos:

- Aumentan las relaciones sociales de los deportistas.
- Se produce una sensibilización en los deportistas sin discapacidades que entrenan en las mismas pistas.
- Incorporan hábitos y normas sociales.

el Santi Navarro, l'Àlex Pacheco, en Jordi Pascual, el José Luis Román, el Dimas Ramón, el Rubén Ramos i l'Aritz Tarruella).

Els vam fer un seguit de preguntes i a continuació us en mostrem les respostes.

1. Quines són les teves emocions quan competeixes?
M'agrada molt, estic content, nerviosisme, emocionat, excitació, entusiasme.

2. Quin és l'esport que més t'agrada a part del que practiques?
El futbol, el tennis, el bàsquet, l'handbol, la natació i la Fórmula 1.

3. Què t'aporta l'esport?
Salut i benestar, energia, motivació, l'oportunitat de viatjar.

4. Teniu molta competitivitat entre els companys?
Sí.

5. Sents que tens el suport de la família a l'hora de practicar esport?
Sí, els agrada i ens acompanyen.

6. Què és el que et dóna força per competir?
Pujar de categoria, guanyar, pujar a la cadira per competir, els ànims de la família i el suport de la gent.

7. Què sents quan guanyes i quan perds?
Content i emocionat (en la victòria).
Enfadat i decebut amb mi, ràbia i agressivitat; però l'important és participar (en la derrota).

8. Com donaries a conèixer més els esports per a persones amb discapacitat?
Amb publicitat i retransmissions per la televisió. Exhibicions al carrer, escoles, etc. Organitzar xerrades informatives i crear un diari sobre l'esport adaptat.

Com a conclusió podem dir que la pràctica de la boccia i l'atletisme suposen una millora en la qualitat de vida i del benestar físic i mental dels nostres usuaris. Els ajuda notablement en els processos de rehabilitació, integració i socialització. Les activitats esportives són portadores del valor l'esforç, la perseverança i l'estimulació i l'esperit d'autosuperació. **T**

- Amplián horizontes, ya que tienen la oportunidad de visitar los pueblos y ciudades donde se celebran las competiciones.

Durante la temporada deportiva dedican algunas jornadas a charlar con ellos y valorar su práctica deportiva, sus estados de ánimo, los cambios, las mejoras, etc.

Para realizar este artículo hemos contado con la opinión de nuestros deportistas (Sònia Biedma, Joan Castan, Carmen Cordero, Joaquín Chanovas, Pere Franquesa, Víctor Gil, Jordi López, Laia Llop, Juan Martínez, Santi Navarro, Àlex Pacheco, Jordi Pascual, José Luis Román, Dimas Ramón, Rubén Ramos y Aritz Tarruella)

Les realizamos una serie de preguntas y a continuación mostramos sus respuestas.

1. ¿Cuáles son tus emociones al competir?
Me gusta mucho, estoy contento, nerviosismo, emocionado, excitación, entusiasmo.

2. ¿Cuál es el deporte que más te gusta aparte del que practicas?
El fútbol, el tenis, el baloncesto, el balonmano, la natación y la Fórmula 1.

3. ¿Qué te aporta el deporte?
Salud y bienestar, energía, motivación, la oportunidad de viajar.

4. ¿Hay mucha competitividad entre los compañeros?
Sí.

5. ¿Te sientes apoyado por tu familia a la hora de practicar deporte?
Sí, les gusta y nos acompañan.

6. ¿Qué es lo que te da fuerza para competir?
Subir de categoría, ganar, subir a la silla para competir, los ánimos de la familia y el apoyo de la gente.

7. ¿Qué sientes al ganar y al perder?
Contento y emocionado (al ganar). Enfadado y decepcionado conmigo mismo, con rabia y con agresividad; pero lo importante es participar (al perder).

8. ¿Cómo darías a conocer más los deportes para personas con discapacidad?

Con publicidad y retransmisiones en la televisión. Exhibiciones en la calle, escuelas, etc. Realizar charlas informativas y crear un diario sobre el deporte adaptado.

Como conclusión podemos decir que la práctica de la boccia y el atletismo suponen una mejora en la calidad de vida y del bienestar físico y mental de nuestros usuarios. Los ayuda notablemente en los procesos de rehabilitación, integración y socialización. Las actividades deportivas son portadoras del valor el esfuerzo, la perseverancia y la estimulación y el espíritu de autosuperación. **T**

En Pablo i en Daniel jugant a bàsquet.

Turisme per a tothom

Turismo para todo el mundo

En aquest número no us recomanem un lloc, sinó 19. La vall de Boí, la Val d'Aran, el Pallars Sobirà, la Seu d'Urgell, La Molina, Camprodon, la Garrotxa, la ruta Dalí a les comarques gironines, l'Alt Empordà, Osona, el Baix Empordà, Montserrat, el Maresme, una ruta pels reials monestirs de Catalunya, el Garraf, Barcelona, la Costa Daurada, el delta de l'Ebre i Lleida. Tots formen part de la pàgina web que ha posat en marxa Turisme de Catalunya: <http://www.turismeperatohom.com/>.

En este número no os recomendaremos un lugar, sino 19. El valle de Boí, la Val d'Aran, el Pallars Sobirà, La Seu d'Urgell, La Molina, Camprodon, la Garrotxa, la ruta Dalí en las comarcas de Girona, el Alt Empordà, Osona, el Baix Empordà, Montserrat, el Maresme, una ruta por los reales monasterios de Cataluña, el Garraf, Barcelona, la Costa Dorada, el delta del Ebro y Lleida. Todos forman parte de la página web que ha puesto en marcha Turismo de Cataluña: <http://www.turismeperatohom.com/>.

L'objectiu de la Generalitat és facilitar als internautes una oferta integral de recursos turístics adaptats, perquè tothom pugui gaudir del patrimoni que ofereix Catalunya pel que fa a paisatges, gastronomia i fins i tot esports.

Gràcies a aquesta web podem saber que a les estacions d'esquí de Boí-Taüll, Vaquèira-Beret i La Molina es pot practicar esquí adaptat. A la Seu d'Urgell, el Parc Olímpic del Segre permet fer piragüisme adaptat en aigües tranquil·les. Al Pallars Sobirà hi ha el centre Les Planes de Son, totalment adaptat, i l'Hípica Peufort, de Sort, també ofereix activitats per a tots els públics. I per als amants del sol, Sitges ofereix platges amb cadires amfibi, i el Parc Natural del Garraf presenta al públic dos circuits adaptats per a invidents i persones amb mobilitat reduïda.

Es tracta d'una web adaptada, pensada per a tots els públics, ja que segueix les recomanacions adoptades pel Consorci World Wide Web - W3C, per tal de facilitar l'accés universal i eliminar les barreres que impedeixen el dret de qualsevol persona a accedir a la informació i la comunicació. Ofereix també una versió només de text, un recurs d'audioguia i també permet visualitzar el text en diverses dimensions i el conjunt de la web en alt contrast, per facilitar la lectura a persones amb discapacitat visual.

La pàgina també ofereix als establiments turístics adaptats la possibilitat de formar part de la guia. Turisme de Catalunya es compromet a avaluar totes les propostes que rebí per part del sector i, si en corroboren l'accessibilitat, que figurin a la pàgina web i a les publicacions per escrit que editi sobre aquesta temàtica.

Inclou també un útil cercador d'allotjaments turístics, i permet distingir entre establiments facilitats per a hipoacústics, deficients visuals, persones amb mobilitat reduïda i usuaris amb cadira de rodes. També es poden trobar activitats d'oci i cultura classificats en aquestes quatre modalitats.

La web també informa sobre el transport públic, les agències turístiques especialitzades (Hadama Viatges i Viatges 2000, de Barcelona, i Viatges Itinerari, de Granollers). També inclou un recull de notícies relacionades amb el turisme accessible.

La pàgina inclou informació en múltiples idiomes: català, castellà, anglès, francès, italià i alemany. T

El objetivo de la Generalitat es facilitar a los internautas una oferta integral de recursos turísticos adaptados, para que todo el mundo pueda disfrutar del patrimonio que ofrece Cataluña con respecto a paisajes, gastronomía e incluso deportes.

Gracias a esta web podemos saber que en las estaciones de esquí de Boí-Taüll, Vaquèira-Beret y La Molina se puede practicar esquí adaptado. En La Seu d'Urgell, el Parque Olímpico del Segre permite hacer piragüismo adaptado en aguas tranquilas. En el Pallars Sobirà está el centro Les Planes de Son, totalmente adaptado, y la Hípica Peufort, de Sort, también ofrece actividades para todos los públicos. Y para los amantes del sol, Sitges ofrece playas con sillas anfíbio, y el Parque Natural del Garraf presenta al público dos circuitos adaptados para invidentes y personas con movilidad reducida.

Se trata de una web adaptada, pensada para todos los públicos, ya que sigue las recomendaciones adoptadas por el Consorcio World Wide Web - W3C, con el fin de facilitar el acceso universal y eliminar las barreras que impiden el derecho de cualquier persona a acceder a la información y la comunicación. Ofrece también una versión sólo de texto, un recurso de audioguía y también permite visualizar el texto en diferentes dimensiones y el conjunto de la web en alto contraste, para facilitar la lectura a personas con discapacidad visual.

La página también ofrece a los establecimientos turísticos adaptados la posibilidad de formar parte de la guía. Turismo de Cataluña se compromete a evaluar todas las propuestas que reciba por parte del sector y, si corroboren su accesibilidad, que figuren en la página web y en las publicaciones por escrito que edite sobre esta temàtica.

Incluye también un útil buscador de alojamientos turísticos, y permite distinguir entre establecimientos facilitados para hipoacústicos, deficientes visuales, personas con movilidad reducida y usuarios con silla de ruedas. También se pueden encontrar actividades de ocio y cultura clasificados en estas cuatro modalidades.

La web también informa sobre el transporte público, las agencias turísticas especializadas (Hadama Viatges y Viatges 2000, de Barcelona, y Viatges Itinerari, de Granollers). También incluye una recopilación de noticias relacionadas con el turismo accesible.

La página incluye información en múltiples idiomas: catalán, castellano, inglés, francés, italiano y alemán. T

Reculls de contes sobre discapacitat

Recopilaciones de cuentos sobre discapacidad

'Mira'm' (Cossetània, 2009) i 'El llibre de la Marató de TV3' (Angle-Bromera-Cossetània, 2009) són dos reculls de contes publicats recentment sobre discapacitat.

'Mira'm' (Cossetània, 2009) y 'El llibre de la Marató de TV3' (Angle-Bromera-Cossetània, 2009) son dos recopilaciones de cuentos publicadas recientemente sobre discapacidad.

En el primer, requerits per la Fundació Mas Albornà de Vilafranca, nou narradors situen els seus nou relats en diverses fases de la vida de diversos éssers especials, aquells que administrativament avui anomenem discapacitats. L'estructura reproduceix el pas del temps, des de la més tendra infància fins a la vellesa. Dos dels autors, l'Elisabet Pedrosa i jo, fem textos autobiogràfics, l'Elisabet des de l'experiència de la seva filla Gina, "criatura d'un altre planeta" amb síndrome de Rett, i jo recreant un episodi de quan el meu fill "quiet" Llullu anava a escola. Els altres set es llancen a fabular, tot demostrant que la ficció sovint il·lumina amb claredat els territoris més sensibles.

En el segon, requerits per la Fundació de la Marató, nou narradors més s'enfronten a les malalties minoritàries des de diversos punts de vista. Tornem a ser dos, el Quim Mon-

En el primero, requeridos por la Fundació Mas Albornà de Vilafranca, nueve narradores sitúan sus nueve relatos en diferentes fases de la vida de algunos seres especiales, los que administrativamente hoy llamamos discapacitados. La estructura reproduce el paso del tiempo, desde la más tierna infancia hasta la vejez. Dos de sus autores, Elisabet Pedrosa y yo, hacemos textos autobiográficos, Elisabet desde la experiencia de su hija Gina, "criatura de otro planeta" con síndrome de Rett, y yo recreando un episodio de cuando mi hijo "quieto" Llullu iba a la escuela. Los otros siete se lanzan a fabular, demostrando que la ficción a menudo ilumina con claridad los territorios más sensibles.

En el segundo, requeridos por la Fundació de La Marató, otros nueve narradores se enfrentan a las enfermedades minoritarias desde diferentes puntos de vista. Volvemos a

zó i jo, els que signem textos autobiogràfics. En el seu cas, com a afectat en un grau lleu del síndrome de la Tourette. L'escriptura de relats centrats en el pou fosc de les malalties té l'efecte d'un interruptor. Narrar el que envolta aquests col·lapses implica il·luminar el quarto fosc de la por. Probablement el que hi veurem no ens agradarà, però el mer fet d'haver pitjat l'interruptor impedirà que la por creixi. Perquè la por s'alimenta de la ignorància i sempre temem més el que és ignot.

Els autors de les dues tongades de relats som: *Mira'm*: Mercè Foradada, Ada Castells, Màrius Serra, Elisabet Pedrosa, Àngel Burgas, Miquel Pairoli, Josep Maria Fonalleras, Rafael Vallbona i Margarida Arizeta.

El llibre de la Marató: Manuel Baixauli, Lolita Bosch, Esperança Camps, Andreu Martín, Quim Monzó, Màrius Serra, Jordi Sierra i Fabra, Rafael Vallbona i Eloi Vila. T

ser dos, Quim Monzó y yo, los que firmamos textos autobiográficos. En su caso, como afectado en un grado leve del síndrome de la Tourette. La escritura de relatos centrados en el pozo oscuro de las enfermedades tiene el efecto de un interruptor. Narrar lo que rodea estos colapsos implica iluminar la habitación oscura del miedo. Probablemente lo que veremos no nos gustará, pero el mero hecho de haber accionado el interruptor impedirá que el miedo crezca. Porque el miedo se alimenta de la ignorancia y siempre tememos más lo que es ignoto.

Los autores de las dos series de relatos somos: *Mira'm*: Mercè Foradada, Ada Castells, Màrius Serra, Elisabet Pedrosa, Àngel Burgas, Miquel Pairoli, Josep Maria Fonalleras, Rafael Vallbona i Margarida Arizeta.

El llibre de la Marató: Manuel Baixauli, Lolita Bosch, Esperança Camps, Andreu Martín, Quim Monzó, Màrius Serra, Jordi Sierra i Fabra, Rafael Vallbona i Eloi Vila. T

Els dos llibres inclouen textos de Màrius Serra, escriptor, periodista, enigmista, traductor i autor de mots encreuats.

Los dos libros incluyen textos de Màrius Serra, escritor, enigmista, traductor y autor de crucigramas.

Anuncia de l'última edició de La Marató, dedicada a les malalties minoritàries.

Fiscalies especialitzades en discapacitat

La Fiscalia General de l'Estat va ordenar a la fi del 2009 la creació de fiscalies especialitzades en discapacitat a totes les províncies, i la primera a afegir-se a aquesta iniciativa va ser la de València.

L'objectiu del fiscal general de l'Estat, Cándido Conde-Pumpido, és que a totes les províncies hi hagi un mínim de dos professionals que es dediquin a assumptes sobre discapacitat, entre els quals hi ha la tutela. Així, es vol evitar que aquestes qüestions es reparteixin aleatòriament entre els representants del Ministeri públic, amb la intenció que sempre siguin atesos per un fiscal especialitzat.

La dedicació dels fiscals a aquests temes serà total o parcial en funció de les característiques de cada província, el volum de treball que es pugui generar i la disponibilitat de la plantilla. En el cas de les províncies que ja tenen fiscals especialitzats en aquests assumptes, la seva tasca continuarà i no hauran de designar-se nous membres.

En la instrucció dictada per la Fiscalia, s'explica que es va prendre la decisió de crear aquest règim especial per "l'ingent conjunt de problemes que plantegen les situacions jurídiques tan diverses inherents a la protecció de persones amb discapacitat". T

El Port Olímpic de Barcelona acollirà el primer museu a les fosques d'Espanya

Futur museu a les fosques de Barcelona. Font: Fundació Once / Fundació Diàleg a la Fosca / Ajuntament de Barcelona.

Es tracta de "Diàleg a la fosca", un programa cultural excepcional que s'ha desenvolupat amb èxit a altres ciutats europees i que té com a objectiu descobrir experiències mitjançant tots els sentits exceptuant la vista.

"Diàleg a la fosca" no és una exposició sobre la ceguesa, sinó que és un centre d'experimentació en què els usuaris poden fer tallers, trobar-se, desenvolupar activitats culturals i socials relacionades amb la temàtica sensorial,

Fiscalías especializadas en discapacidad

La Fiscalía General del Estado ordenó a finales de 2009 la creación de fiscalías especializadas en discapacidad en todas las provincias, y la primera a sumarse a esta iniciativa fue la de Valencia.

El objetivo del fiscal general del Estado, Cándido Conde-Pumpido, es que en todas las provincias haya un mínimo de dos profesionales que se dediquen a asuntos sobre discapacidades, entre ellos la tutela. Así, se quiere evitar que estas cuestiones se repartan aleatoriamente entre los representantes del Ministerio Público, con la intención de que siempre sean atendidos por un fiscal especializado.

La dedicación de los fiscales a estos temas será total o parcial en función de las características de cada provincia, el volumen de trabajo que pueda generarse y la disponibilidad de la plantilla. En el caso de las provincias que ya tienen fiscales especializados en estos asuntos, su labor continuará y no tendrán que designarse nuevos miembros.

En la instrucción dictada por la Fiscalía, se explica que se tomó la decisión de crear este régimen especial por la "ingente problemática que plantean las muy diversas situaciones jurídicas inherentes a la protección de personas con discapacidad". T

El Puerto Olímpico de Barcelona acogerá el primer museo a oscuras de España

Se trata de "Diálogo en la oscuridad", un programa cultural excepcional que se ha desarrollado con éxito en otras ciudades europeas y que tiene como objetivo descubrir experiencias mediante todos los sentidos exceptuando la vista.

"Diálogo en la oscuridad" no es una exposición sobre la ceguera, sino que es un centro de experimentación en el que los usuarios pueden hacer talleres, encontrarse, desarrollar actividades culturales y sociales relacionadas con la temática sensorial, la movilidad, la valoración de la diferencia, el aprendizaje de la tolerancia y los derechos humanos.

Se trata de un conjunto de espacios totalmente faltos de luz, en los que se recrean un parque natural, una zona urbana, un mercado, un paseo en barca, un espacio acústico, un bar... En compañía de una persona ciega, los visitantes, provistos con bastones para personas ciegas, se pasean por estos ambientes completamente a oscuras.

Así, se despliega un escenario no visual de sonidos, olores, texturas y sensaciones cotidianas pero con características

Diàleg a la Fosca serà un centre al voltant de les discapacitats visuals i la ceguesa, que inclourà exposicions, tallers, i fins i tot un restaurant a les fosques.

la mobilitat, la valoració de la diferència, l'aprenentatge de la tolerància i els drets humans.

Es tracta d'un conjunt d'espais totalment mancats de llum, en els quals es recreen un parc natural, una zona urbana, un mercat, una passejada en barca, un espai acústic, un bar... En companyia d'una persona cega, els visitants, proveïts amb bastons per a persones cegues, travessen aquests ambients completament a les fosques.

Així, es desplega un escenari no visual de sons, olors, textures i sensacions quotidianes però amb trets nous. El guia cec, a més, ajuda els visitants a descobrir la potencialitat que hi ha en el gust, l'olfacte, el tacte i la oïda.

Aquesta exposició s'ha pogut visitar en més d'un centenar de ciutats de tot el món, i la primera es va fer a Frankfurt, l'any 1989. A Barcelona tindrà 3.800 metres quadrats, sota l'impuls de l'Ajuntament, la Fundació ONCE, iniciatives culturals i l'Associació Internacional Dialogue in the Dark.

L'emplaçament serà el moll del final del carrer Marina, entre el Port Olímpic i la platja de la Barceloneta, i segons l'Ajuntament permetrà renovar la façana litoral amb un equipament de primer ordre. A més, es pretén que el 80% de la plantilla tingui discapacitat, i que es creï també un centre especial de treball com a plataforma de treball idònia per a la gestió i el desenvolupament del projecte.

L'autor del primer projecte d'aquesta naturalesa és el doctor Andreas Heinecke, que ha obtingut nombrosos premis per la seva destacada trajectòria cultural, social i ocupacional. T

En un conjunt de sales totalment a les fosques, el visitant pot descobrir la potencialitat del gust, l'olfacte, el tacte i l'oïda.

En un conjunt de sales totalment a oscuras, el visitante puede descubrir la potencialidad del gusto, el olfato, el tacto y el oído.

Diálogo en la Oscuridad será un centro sobre las discapacidades visuales y la ceguera, que incluirá exposiciones, talleres, e incluso un restaurante en la oscuridad.

nuevas. El guía ciego, además, ayuda a los visitantes a descubrir la potencialidad que hay en el gusto, el olfato, el tacto y el oído.

Esta exposición se ha podido visitar en más de un centenar de ciudades de todo el mundo, y la primera se hizo en Frankfurt, en el año 1989. En Barcelona tendrá 3.800 metros cuadrados, impulsado por el Ayuntamiento, la Fundación ONCE, iniciativas culturales y la Asociación Internacional Dialogue in the Dark.

El emplazamiento será el muelle del final de la calle Marina, entre el Puerto Olímpico y la playa de La Barceloneta, y según el Ayuntamiento permitirá renovar la fachada litoral con un equipamiento de primer orden. Además, se pretende que el 80% de la plantilla tenga discapacidad, y que se cree también un centro especial de empleo como plataforma de trabajo idónea para la gestión y el desarrollo del proyecto.

El autor del primer proyecto de este tipo es el doctor Andreas Heinecke, que ha obtenido numerosos premios por su destacada trayectoria cultural, social y ocupacional. T

c/ Passeig d'Olot 28
17005 Girona
Tel/Fax: 972 23 45 43

info@lacapsa.net
www.lacapsa.net

EQUIPAMENTS DE MOBILIARI ESPECIALITZAT

EQUIPAMENT INTEGRAL DE COL·LECTIVITATS

Residències geriàtriques - Casal per a gent gran - Centres de dia - Centres ocupacionals - Escoles d'adults - Biblioteques - Residències i habitatges per a persones amb disminucions

canals
interiorisme s.l.

Fa molts anys que aportem la nostra experiència en aquest tipus de moblament, millorant la qualitat de vida dels seus usuaris

SOL·LICITEU PRESSUPOSTOS SENSE COMPROMÍS

gracare
Institució Casolà d'ajudes tècniques

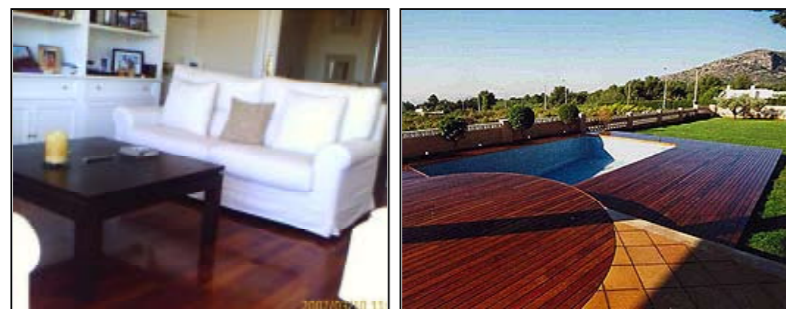
Àmplia exposició de productes

- Cadires de rodes:
 - Manuals
 - Elèctriques
- Llits i mobiliari adaptat a la llar
- Grues de transferència
- Caminadors i bastons
- Ajudes de bany:
 - Cadires
 - Barres
- Servei d'adaptació de productes.

- Línea infantil:
 - Cadires de rodes
 - Caminadors
 - Trones
- Coixins i matalassos anti-escacs
- Ajudes per les activitats domèstiques:
 - Ajudes menjar
 - Ajudes vestir
- Ajudes per a la comunicació
- Adaptació de vivendes
- Servei d'assistència tècnica.

C/ Entença n° 165, 08029 Barcelona - Tel. 93 490 26 29 • Avinguda Jacquard 64, 08222 Terrassa - Telf: 93 736 25 49 • www.gracare.com

PARQUETS MAESTRE

Subministrament, instal·lació i restauració de tot tipus de PARQUET
Més de 35 anys d'experiència
Exposició:
Avda. Generalitat 61
08840 Viladecans
Barcelona
Tel: 93-6581083
Fax: 93-6584189
E-mail: jordig2001@yahoo.es

CANTÀBRICO
LA CUINA CASOLANA
Servei exclusiu a grans col·lectivitats
Tolrà, 9 i 11 - 08032 BARCELONA - Tel. 93 358 56 01

SERVIM A:

ASOCIACIÓN SAN GUILLERMO
CENTRES FASIA
ESCOLA MARE DE DÉU DE MONTSERRAT
ESCOLA BARCANOVA
ESCOLA GUIMBARDA
ASSOCIACIÓ REL
ESCOLA CARRILET
CENTRES ESCLAT I ESCLAT 2

**ESPECIALITZATS EN
CENTRES ESCOLARS**

INFRANOR
Spain, S.L.U.

Variadores y servomotores

**Control de movimientos
con rapidez y precisión**

Occitània, 24
08911 Badalona (Barcelona)
Tel: 93 460 16 31
Fax: 93 399 96 08
e-mail: infranor@infranor.es
web: www.infranor.es

IC GROUP LES AGRADECE LA CONFIANZA DEPOSITADA EN NUESTRA EMPRESA

Empresa Constructora del nuevo centro escolar ESCLAT

Construcción

- Albañilería
- Revestimientos
- Carpintería de Madera
- Cristalería
- Carpintería de Aluminio
- Cerrajería
- Pintura
- Pladur

Instalación

- Electricidad
- Fontanería
- Climatización
- Telecomunicaciones
- Contraincendios
- Redes Informáticas
- Energía Solar
- Soldadura

Servicios

- Industrial
- Comercial
- Comunitario
- Vivienda

servicios@icgroup.com

REHABILITACIÓN - REFORMAS INTEGRALES - REPARACIONES - MANTENIMIENTOS
ASESORAMIENTO - PROFESIONALIDAD - PRECIOS INMEJORABLES

● Atención telefónica en Horario Comercial 9 - 13:30 h. y 17:00 - 20:30 h.
Oficina 93 719 22 96 Técnicos de Obra: Raul Campos 647 485 090 / Pedro Sequera 619 237 105

J. GUZMAN
AJUDES TÈCNiques I ORTOPÈDIA S.L.

Visite nuestra tienda online: www.ortopediaguzman.com

Sillas de ruedas
Taller propio
Vida diaria

Ayudas movilidad
Camas
Ortopedia Técnica

Material antiescaras
Grúas
Asientos y respaldos especiales

Rehabilitación
Material de baño
Alquiler

ASESORAMIENTO SOBRE:

- Ayudas Cat Salut (centro dispensador)
- Ayudas PUA
- Eliminación barreras arquitectónicas
- Adaptación del automóvil
- Disponemos de un equipo profesional para asesorarle sobre las soluciones/ayudas más adecuadas para resolver sus problemas de movilidad o autonomía

Venga a conocerlos en nuestra nueva exposición de **Les Corts**

Horario de atención al público
Lunes a Viernes 9:30 a 13:30 y de 16 a 20
Sábado de 9:30 a 13:30

C/ María Barrientos, 7-9 • 08028 Barcelona (Les Corts)
Teléfono: 93.411.15.96 • **Fax:** 93.339.39.30
www.jgayudas.com • info@jgayudas.com

CENTRO ESPECIAL DE EMPLEO / CENTRE ESPECIAL DE TREBALL

ESCLATEC

DECLARADO DE UTILIDAD PÚBLICA / DESCLARAT D'UTILITAT PÚBLICA

Adaptamos nuestros productos a sus necesidades / Adaptem els nostres productes a les seves necessitats
Departamento I+D+I propio / Departament d'R+D+I propi

www.esclatec.com

Plaça Guinardó 8,
08041 Barcelona
tel. 93 433 40 66
esclatec@esclatec.com
www.esclatec.com

Nuestros productos en investigación:

- Silla de ruedas electrónica 4x4
- Silla electrónica omnidireccional
- Carrito de la compra motorizado

Els nostres productes en recerca

- Cadira de rodes 4x4
- Cadira de rodes omnidireccional
- Carret de la compra motoritzat